

به ئیننه کان درۆ دهر چوون.... ته نهها ریڤگای به دیهاتنی داخووازییه کانمان هینانه مهیدانی بزوتنه وهی جه ماوه ری سه ربه خو مانه!

خواست و ناره زایه تی و خه لگی شارۆچکه ی پیره مه گرون، به ره هقه!

دهسه لاتداریتی بۆرژوازی گهنه ده لی بزوتنه وهی کوردایه تی ده خاته پوو که له لایه که وه خه ریکی دزی وگهنه ده لی و گه رفا ن ئاشنان که سامان و داها تی گه رفا ن پکردن و پیکهینانی ژنانی فیره و نهانن بۆخویان وله لایه کی تریشه وه پاگرتنی خه لکیان له بیده ره تانی و نه بوونی خزمه تگوزاریه کاندا کرۆته کارنامه ی سه ره کیان. خه لگی و ئاسازاده

23/12 ئەمڕۆ چوارشهممه پێکهوتی 23/12 خه لگی زهحمه تکێشی شارۆچکه ی پیره مه گرون بۆ دهر بیری ناره زایه تی هیزی جه ماوه ری خۆیان هینایه به رامبه ر سه رۆکایه تی شاره وانیه وه و بۆ به ره په چ دانه وه ی تۆمه ت و قسه پڕو پوچه کانی سه رۆکی شاره وان ی که له که نالی ته له فه زیونی نه ورۆزه وه دهره ق به دانیش توانی ئەم ناوچه یه ک ردبووی، به به ستنی ریگی نیوان سلیمانی و قه لادزه گه یشت و له به رامبه ریدا دهسه لاتاران وه ک پیشه ی هه میشه یی یان به هینانی پۆلیس و ئاسایش و هیزی چه کداریان که وتنه ترساندن و ته قه کردن له خه لگی نارازی، تا له مریڤگایه وه به ر به شه پۆلی توره یی و بیزاری خه لکه که بگرن. ئەمه له کاتیکدا به که خه لگی زهحمه تکێشی چارۆچکه ی پیره مه گرون چه ندین چاره ناره زایه تی و بیزاری خۆیان سه به ره ت به بارخراپی ئاستی

بۆ 2

سائی 2009 ش سائی تراژیدیاو نغروبوون بوو!

444 غفور
hamagafur@gmail.com

له نیۆقه دی مانگی دیسامبه ری سائی به روودا قاره مان یه که می دیموکراسی رۆژئاوایی (جۆرچ ده بلیو بوش) له پای ئه و فیره وه سه درۆیینه ی دیموکراسی و ئه و چاله تاریکه ی بۆ مافی مرۆف له عیراق سازیکردبوو، وه کو وه فایه ک بۆی جوتیک پیلایه گه وه ری رۆژنامه نووسیکی عیراقی ئاراسته ی سه رو سه کوتی کراو، دوایین ووتو به لێزو فیره وانه کانی له نیۆ گه رویدا قه تیس مانه وه و شه ره زاریه کی سه خت بالی کیشا به سه ر قه دو بالی لووتیه ریزی بیدریه ست ترین سه رۆکی ئه مریکا دا. ئەم روودا وه کو دوایین ویستگه ی سه رۆکی ده و له تی ئه مریکا له نیۆ میژووی مرۆفایه تیدا جیگرو ده نگیدا وه وه هه موو هاو په یمانه کانی ئه مریکا و نه زعه ی مله و پش له جیهاندا توشی شوکی گه وه هاتن! هه ر له و سه رو به نده دا بوو له نیۆ ژاوه ژاوی بینه زاکه تی مملانی ئه حمه قانه ی هیزه قه ومی و ئیسلامی و تائیفیه کانی عیراقد، به کوردو عه ره بو ئه وان ی تریشه وه، له گه ل په تللیدانو لاره لاری قیافه ی مرده وه بووی دیموکراسی ئه مریکایی-کاره زای له ئه فغانستان، جه سه تی شه که ت و داغانی کۆمه لگای مرۆفایه تی خه ریک بوو خۆی پاکیشیته نیۆ سائی 2009 وه، که داموده زگای ته حمیقو ئه فیونی ته بلیغاتی جیهانی دایان له ده هۆل زوپانو ده ستیان کرده که مپینکی گه وه ری جیهانی هه تا ئینسانیه ت قه رزارباری هاتنه سه رکاری (باراک ئوباما) وه کو سه رۆکی ره شپه ست له ئه مریکا ده بگن، له کاتیکدا قاره ی ره ش، یانی ئه فریقا له نیۆ قوولایی زه لکاوی تراژیدیا ی برسیتی، هه ژاری، پۆرزه شی و نابه سامانی و نه خۆشی ئایدزو مه لاریا و شه پو نا ئارامیدا نو قه مبو بوو، وه مرۆفایه تی له نیۆ شه پو نا ئارامی و دابه شیوون به سه ر دوو که مپی گه وه ری چینی هه ژاران و ده و له مه ناندان و اقی وورما بوو!

خه لگی سوا لگه رنیه تا به وشیه وه بایه ی وه ربگرن!

له م باره وه ها ولاتیان بازرگانی کردن به خۆراکی خه لگه وه ده خاته پوو. هه ریۆیه وه سیسته می وه رگرتن و دابه شکردن و چاودیری که ری ئه م مه وادانه بینه مهیدانه وه و بره خۆراکی خۆیان له ده ستی دهسه لاتداران و گهنه لچیان دهر به یتن.

ها ولاتیاندا هه ره ما شیرو سابوون دو مانگه نادریت به ها ولاتیان باقی مه واده کانی تر وه ک ئارد و پۆن له جۆریکی زۆرخراپه و به که لگی خواردن نایه ت بۆیه ها ولاتیان دوا ی وه رگرتنی بره کانیان ده یفرۆشنه وه و سو دیک ی ئه وتزی لیوه رنا گرن. به لام کاره سات به مه نده وه نا وه ستی، وه رگرتنی پاره یه ک له بری گواسته نه وه ی ئه م مه وادانه له ها ولاتیان و نه دانی گه لیک مه وادی پیوستی تر وه ک گو یزان وشیری منال و جۆره کانی پاکژکردنه وه، به ته وای ئه م بره مه وادانه ی که م ونا چیز کردۆته وه.

ناره زایه تی خه لگی له دژی بارخراپی خزمه تگوزاریه کان، دهسه لاتداران ده خاته حاله تی ناماده باشیه وه!

هه لسه رواونی جه ماوه ری له پراوتژدان بۆته وه ی ریگای گونجاو بۆ خسته پووی داواکانیان بگرنه به ر، له به رامبه ریشدا قایمقام و دام و ده زگا کانی پۆلیس و ئاسایش که وتونه ته خۆیان و هیزیکی زۆری چه کداریان خسته تته نیۆ شه قام شوینه گرنه گانه وه تا پێ به هاتنه

به دوا ی هه ستانی خه لگی شارۆچکه ی پیره مه گرون، به دژی بارخراپی خزمه تگوزاریه کان و نه بوونی ئا و و کاره با و ریگاو یان و خزمه تگوزاری ته ندروستی یه کان... به شیک ی زۆر له دانیش توانی ناوچه کانی سه ره به پارێزگای سلیمانی که وتونه ته خۆیان

بۆ 2

شه پۆلیکی کوشتن و تیرۆر، شاری سلیمانی ده گریته وه!

لا په ره 8

دریژە .. سالی 2009 ش سالی تراژیدیاو نغروبون بوو!

سەرمایەدارانی گەورە و گچکەو دەولەتانی دنیا بۆ پەلاماردانی دەسکەوتە ماددیو مەعنەویەکانی مرقایەتی و لێسەندنەووە کەمکردنەووەی خەزەمەتگوزاریە کۆمەڵایەتیەکان ئاکامیکی تری ئەم قەیرانە ئابوریەییە. سالی 2009 سالی سکەلگوشینی مرقایەتی بوو لەپێناو سەریەک نەووە و سازماندانەووەی بانکەکانو سیستەمی کاپیتالیستی جیهانیو دەسەلاتداریتی بۆرژوایدی! بێگومان ئەم قەیرانە بەردەوامەو گەلیک توندترە لە قەیرانی سالیەکانی دەییە سییەکانی سەدەئە پەربوو.

سەریاری ھەر ھەراو زەنایەک کە بۆرژوازیو دامودەزگای تەبلیغاتی جیھانیی، بە بەشدارو سەھمی کۆمپانیایا گەورە و بەرھەتینانەکان بە پێکلامە سەرسووڕپێنەرەکانیان ئەیکەن بۆ ئارامکردنەووەو ئاوێزانکردنی بەشی ھەرە گەورە مرقایەتی لەگەڵ پزۆمی قەیرانگرتووی سەرمایەداریدا، سەرەرای ھەر ھەلپەیک بۆ کۆکردنەووەی چینی کۆمەڵایەتیەکان لە ناو خێزانیکدا بەناوی کۆمەڵی حازو کۆمەڵی سەرمایەدارووەو شاردنەووەی پوخساری چینیەتی مرقایەتیو چۆلەکردنەووەی ئاراستەئە عەدالەتخواریو یەکسانخواریو پەھەندی ناپەزایەتیو نەفرەتی گشتی لەدژی دەسەلاتو سەرورەو ستراکتووری بۆرژوازی، بەلام تارمایی کۆمۆنیزم، تارمایی قیافەئە شوێشی کۆمۆنیستیو کریکاری، لەژێر ناوی کارل مارکس، ئۆلیانۆف ئیلچ لینین، کاپیتالی سیمبۆلەکانی پەتیککی دیکە مرقایەتیدا بەردەوام لە وێزانی ئینسانی ئەم چەرخەو لە وێزانی کۆمەڵی مرقایەتیدا بە زیندوویی ئەھیلێتەووەو ئاراستەئە ئاکات!

تکایە فریوی دەسەلاتدارانی تیرۆریزمی جمھوری ئیسلامی ئیران مەخون!!

نامەھکی کراوە بۆ سەرۆکی پۆلیسی ئەنتەربۆلی ئەوروپا

بەریزان:
لەسایتەکەئە ئیووەو ئاگاداربوینەووە کەلەسەر داوای پۆلیسی کۆماری ئیسلامی ئیران ژمارەیک لەتیکۆشەرانە ئۆپۆزسیونتان خستۆتە نیو لیستی تیرۆریستانەووە، بەتایبەتی ئەندامان و دۆستانی حزبی کۆمۆنیستی کریکاری ئیران حکمەتیست. گواپە دەسەلاتی مەلاکانی ئیران کەھیچ بواری ئاستیکیان بۆئازادی ھەلسورانی سیاسی ئۆپۆزسیون نەھیشتۆتەووەو رۆژانە پەتی سیدارەو گوشتنو تیرۆری

ئازادبووانی کردۆتە کارنامە رەشی خۆی، لەدادگای تاوانکاریاندا ئەم تیکۆشەرانە دادگا کردەووە و تۆمەتی تیرۆریستی خستۆتە پالیان بەبی ئەووەی لانی کەمی فرستەو مافی داکوکیکردن لەخۆیان ھەبی و ئیووەش لەسەر ئەم بنەمایانە ناوی ئەوانتان وەک کەسایەتی داواکراو خستۆتە لیستی خۆتانەووە و لەسایتەکاندا بلاوتانکردۆتەووە.

ئەم کارە جگەلەووە دەستگیرۆییەکی ئاشکرای کۆماری ئیسلامی ئیران و تاوانەکانیەتی، جگەلەووەی ھەولیکە بۆ بەرەسمیەت ناسینی کارنامە رەشی پر لە تیرۆرو کوشتنو لەسیداردانی ھەلسورانی ئۆپۆزسیون و موخالیفی ئەم رژێمە سەرکوگەرە، راستەوخۆ پێچەوانەبە بەمافی ئازادی ھەلسورانی سیاسی و خەباتکردنی تیکۆشەران لەدژی ھەر رژیمیکی ئینسان کوژو سەرکوگەر.

ئێمە لەکوردستانی عیراقەو ئاگاداری کارنامەئە سیداردان و تیرۆرو کوشتنی ئازادبووان و رژیمیک ھەین کە چۆن بەردەبارانکردنی ژنان و زیندانیکردنی ھەلسورانی بوواری خەباتی مەدەنی لەخۆین ھەلکیشاوە. لەولاشەووە ئیمە ئاگاداری ئەوھین کەتیکۆشەرانیک کەئیووە ناوتان خستۆتە لیستی داواکاری خۆتانەووە، خەباتگیرانیکی ئاوارەو ریگە پینەدراوی ھەلسورانی سیایی ژیرسایەئە دیکتاتۆریەتی ئیسلامین. بۆیە بەم کارەتان تاوانیکی گەورە دەرھەق بەمافیەکانی ئینسان و خەلکی نازاری ئیران دەکەن، کەھیارە ئەنجامەکەئە بەشەرەزاری و ریسوابوونی دەزگاگەتان تەواو دەبیت، ھەربۆیە من لەحزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردستانەووە داواتان لیدەکەم کەفریوی ئەم پیلانە مەخون و مەبنە شەریکی تاوان و تیرۆریزی کۆماری ئیسلامی ئیران. خەلکی ئازادبووانی ئیران بریاریانداوە کە بەخەباتی مەدەنی و شوێرشگیرانەئە خۆیان درەنگ یانزوو کۆتایی بەدەسەلاتی نەگریسی ئیسلامی لەئیران بەھین.

بیگومان ئەم کردارەئە پۆلیسی ئینتەرپول زەنگی لیدانی مەترسی ئەو دەزگایە نیشان ئەدات بۆ ھاوکاری کردنی بە ھەموو ئەو رژیمە سەرکوگەرەکانە کە بە داوی نیارانی خۆیانەووە تا بە ناوی تاوانباربوونەو دەستگیریان کەن، ئەمە ھەولو ھەنگاویکی مەترسیدارە پۆلیسی ئینتەرپول دەینیت، کە لە تەواوای دنیا بەر بە ھەناسەئە ئازادی سیاسی دەکریت دەیکاتە بەشیک لە دەزگا سەرکوگەرەکانی ئەو رژیمانە، بۆیە ئەم کارە مەحکومە دەبیت دەست بەجێ راگیریتو ریسواکریت.

پۆستە پۆلیسی ئینتەرپول دەست بەجێ لە ناساندنی ئەو ناوانەئە لە جمھوری ئیسلامی ئیرانەووە ھەری گرتوون بە تاوانبار ناوبراون پەشیمان بوونەووە خۆی راگەپینیت، لە ھەمان کاتدا سەوادو مامەلەئە لە گەل جمھوری ئیسلامی ئیراندا راگریت.

عوسمان حاجی مارق
سکرتری کۆمیتەئە ناوھندی
حزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردستان- عیراق
23/12/2009

خەلکی کوردستان کانسێ پێدەنو لەدەووری سیاستەکانی کۆبەنەووە! بە تابیەت سیاسەتی جیاکردنەووەی کوردستانو پێکھێنانی دەولەتیکی غەیرە قەومیو سکۆلار کە ھیچ ناسنامەیکەئە درۆیینە جیتی نابیئەووە جگە لە ناسنامەئە ھاوولاتیبوون تیاد!

پەوتەکەئە نەوشیروان مستەفاشەووە، سنووریک بۆ دەریای نەفرەتو بێزاری گشتی بەرامبەر بە دەورو دوکانیان دابنیت! حزبەکانی کوردایەتی لەسەر تەنووڕەئە رقی جەماویری دانیشتونو درەنگ یان زوو بەروویاندا ئەتەقیتەووە.

دیاردەئە گەندەلی کە بە جۆریک بوویە کێلگەئە سەرھەلدانی پەوتی گۆپانو جیناخی نەوشیروان مستەفاش، ھەروا لەجیتی خۆیداووە یەک سانتیم دەسەلاتی کوردی بە ئاراستەئە چارەسەریدا نەچۆتەپێشەووە! حیکمەتو ھونەرپێکی گەورەئە جوولانەووە کوردایەتی تا ئیستا گەندەلی لە کوردستانو پەیداوونی ھەزاران ملیۆنیرو لکاندەووە کوردستان بە عیراقەووە بوو. زیاد لە ھەژدە سالیە خەلکی کوردستان لەگەڵ ئەم دەردەدا دەستوپینەج نەرم ئەکەن! ناپەزایەتی بەوپەری گەیشتووەو ئەلئەناتیغیش تەنھا کۆمۆنیستی کریکاری ئەبیت ئەگەر بێتو

26 ديسامبەر 2009

دریژە .. خواست و ناپەزایەتی و خەلکی شارۆچکەئە پیرەمەگرون،

بێھەری لەسەرتایی ترین ئاستی بەتیکۆشانی سەربەخۆی خۆیان خەزەمەتگوزاری. ئەم بەر بەھەرپیلانیککی ناعەدالەتیەش بنەمای سەرکوگەرەئە دەسەلاتداران ھەربۆتتەووەیک ھەخووانانەئە بگرن:

- دابینکردنی کوردستانە. ھاتنەمەیدانی خەلکی شارۆچکەئە پیرەمەگرون جاریکیتر ئەو پارستییە دەسەلمینتتەووە کەتەنھا
- دەست لەکارکێشانەووەی بەخەبات و ھاتنە مەیدانی پیزی یەگرتووی جەماەر دەتوانرێت پێشەکانی ئەم ناپەکسانی و بێدەرەتانە ھەلگەندری و دەسەلاتداران ناچار بکری بەباشکردنی ژنانی رۆژانەئە ھاوولاتیان.

خواستەکانی خەلکی شارۆچکەئە پیرەمەگرون لەدابینکردنی خەزەمەتگوزاری و پینداویستیەکانیان، خواستیکی پەواو بەرھەقە. ھەردەستەو تاقمیک کەئیدعای حکومەت و دەسەلات دەکات ئەرکیەتی ژبانی شارساتیانەو مەدەنی بۆھاوولاتیانی بندەستی خۆی دابین بکات. حزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردستان بەتەواوی تواناوە لەپشت ئەم ناپەزایەتیو خواستەکانی خەلک پادەوستی و یانگەواری پابەران و ھەلسوروان و کەسایەتی ئەم ناپەزایەتیەئە شارۆچکەئە پیرەمەگرون دەکات کەلەدەوری ئەم خواستەنە کۆبەنەووە و

خۆیتەرانێ ئازیزی بلاوکراوێ ئۆکتۆبەر.. وەک کاری ھەمیشەئە بلاوکراوەکامان ھەولمانداوە بەردەوام گۆشەیک لەتاوانەکانی کوشتن و توندوتیژی و خۆسوتاندنی ژنان بەبەبەریدی ئیو، دیارە ئیمە لەم کارەمان مەبەستمان نییە کەئازاری ئیو بەخستەرووی کارەسات و رووداوەکانی ئیو ئەم گۆشەئە بدەین، بەلکو مەبەستی ئیمە لەوھەووە کەواقعیەتە تال و دژی ئینسانەکانی کۆمەڵگای کوردستان بەخینە روو و بەدەوام ھەلسووروانی بوواری بۆتتەووەئە ژنان لەکێشەو گرتەکانی ژنان، کەنیووە کۆمەڵگان ئاگاداریکەنەووە و ئەو راستەئە بەخینەبەرچاوە کە ژبانی ژنانی کوردستان لەژێر سایەئە دەسەلاتی کۆنەپەرستانەئە ناسیونالیزمی کورددا ھەرگیز بەرەو چاکسازی و بەدیھانتی مافەکانی ئینسانی ژن ناگات. ئەمە وێرئە ھەرچۆرە ئیدعا و بانگەشەیک کە دەسەلاتداران بۆ باشتربوونی پەوشی ژنان دەیدەن بەگۆشەئە کۆمەڵگادا. لەلایەکی تریشەووە تەدوینکردنی ئەم رووداوانە کەرەسەئەیک لەبار دەخاتە بەردەم ئەوانەئە لەبووارەکانی کێشەئە ژنان و توندوتیژی خێزانی دا کاردەکەن. بەتایبەتی ھەریەک لەھەوالەکانی ئیو ئەم گۆشەئە کارەسات و دەردو مەینتەئە تابیەت بەکێشەئە ژنان دەخاتەپوو..

ئیمە ھەولیدەئە بەردەوام بین لەم کارەمان بەلام بیگومان بەئە ھاوکاری کۆمەڵانی خەلک و ئەو کەسانەئە کەدەربەستەن بەمەسەلەکانی ژنانەو ناتوانن ھەولەکانی ئەم گۆشەئە گشتی تر و کامل خۆی بنوینن بۆئە لێردەدا ژمارە تەلەفۆنی تابیەت پادەگەبنین و داواکرین کە ھەرکەستیک بێوێت زانیاری لەسەر دۆخی ژنان و رووداوەکان بلاویکاتەو لەگەڵ ئیمە پەيوەندی بگری و ھاوکاریمان بکات تا بەھەموو لایەک راستیەکانی پۆژانەئە ژنانی کوردستان بپاریزین و بیخینە بەرچاوی کۆمەلگا.. بۆئەم مەبەستەش لێردەدا ژمارە تەلەفۆنی تابیەت بەناوی "ھانا" وە پادەگەبنین و ئومیدەوارین ھەموو لایەک لەکاتی پێویستدا پەيوەندیمان لەگەڵ بگرن. بەلئینیش دەدەین کە زانیاریەکانی لای ئیمە بەئەمانتەووە پارێزراو دەین: کەنالی پەيوەندگرتن.. ژمارەئە تەلەفۆنی تابیەت: 07501515817

دریژە .. ناپەزایەتی خەلک لەدژی بارخراپی ....

ھێنانەمەیدانی ناپەزایەتی جەماویریدان. لەم بارەووە عەدنان قوربانی نوینەری پێکخراوی کۆمەڵگای مەدەنی، رایگەیاندوووە کەسێ کەمپیان لەقەزاکانی کەلارو کفری وناحیەئە پزگاری وەک ئامادەکاریەک بۆسازدانی خۆپیشاندان لەم ناوچاندا پێکخستوووە. بەتایبەتی ئەگەر حکومەت ولام بەداخوایەکانیان نەداتەووە.

پشەدرو پتوین:
پۆژی 24/12/2009 نزیکەئە 200 کەس لە دانیشتوانی گوندی باوہزوی سەر بە ناحیەئە ئیسیوہی قەزای پشەدەر، بۆ ناپەزایەتی دەریزین بەرامبەر نەبوونی ئاوو کارەبا لەگوندەکەیاندا، کە نزیکەئە 200 مال دەبیت. خۆپیشاندانیکیان بەپرخست بۆ بەردەم بەرپۆبەرایەتی ناحیەکە. لەکاتی ئەم خۆپیشاندانەدا تەنھا بەرپرسیاری ئاسایش ئامادەبوون و ھیچ بەرپرسیکی پەيوەندیار بە خواستەکانی ئەوانەووە

ھانا بۆ وەرگرتن و کۆکردنەووە رووداوەکانی توندوتیژی لەدژی ژنان

خۆیتەرانێ ئازیزی بلاوکراوێ ئۆکتۆبەر.. وەک کاری ھەمیشەئە بلاوکراوەکامان ھەولمانداوە بەردەوام گۆشەیک لەتاوانەکانی کوشتن و توندوتیژی و خۆسوتاندنی ژنان بەبەبەریدی ئیو، دیارە ئیمە لەم کارەمان مەبەستمان نییە کەئازاری ئیو بەخستەرووی کارەسات و رووداوەکانی ئیو ئەم گۆشەئە بدەین، بەلکو مەبەستی ئیمە لەوھەووە کەواقعیەتە تال و دژی ئینسانەکانی کۆمەڵگای کوردستان بەخینە روو و بەدەوام ھەلسووروانی بوواری بۆتتەووەئە ژنان لەکێشەو گرتەکانی ژنان، کەنیووە کۆمەڵگان ئاگاداریکەنەووە و ئەو راستەئە بەخینەبەرچاوە کە ژبانی ژنانی کوردستان لەژێر سایەئە دەسەلاتی کۆنەپەرستانەئە ناسیونالیزمی کورددا ھەرگیز بەرەو چاکسازی و بەدیھانتی مافەکانی ئینسانی ژن ناگات. ئەمە وێرئە ھەرچۆرە ئیدعا و بانگەشەیک کە دەسەلاتداران بۆ باشتربوونی پەوشی ژنان دەیدەن بەگۆشەئە کۆمەڵگادا. لەلایەکی تریشەووە تەدوینکردنی ئەم رووداوانە کەرەسەئەیک لەبار دەخاتە بەردەم ئەوانەئە لەبووارەکانی کێشەئە ژنان و توندوتیژی خێزانی دا کاردەکەن. بەتایبەتی ھەریەک لەھەوالەکانی ئیو ئەم گۆشەئە کارەسات و دەردو مەینتەئە تابیەت بەکێشەئە ژنان دەخاتەپوو..

ئیمە ھەولیدەئە بەردەوام بین لەم کارەمان بەلام بیگومان بەئە ھاوکاری کۆمەڵانی خەلک و ئەو کەسانەئە کەدەربەستەن بەمەسەلەکانی ژنانەو ناتوانن ھەولەکانی ئەم گۆشەئە گشتی تر و کامل خۆی بنوینن بۆئە لێردەدا ژمارە تەلەفۆنی تابیەت پادەگەبنین و داواکرین کە ھەرکەستیک بێوێت زانیاری لەسەر دۆخی ژنان و رووداوەکان بلاویکاتەو لەگەڵ ئیمە پەيوەندی بگری و ھاوکاریمان بکات تا بەھەموو لایەک راستیەکانی پۆژانەئە ژنانی کوردستان بپاریزین و بیخینە بەرچاوی کۆمەلگا.. بۆئەم مەبەستەش لێردەدا ژمارە تەلەفۆنی تابیەت بەناوی "ھانا" وە پادەگەبنین و ئومیدەوارین ھەموو لایەک لەکاتی پێویستدا پەيوەندیمان لەگەڵ بگرن. بەلئینیش دەدەین کە زانیاریەکانی لای ئیمە بەئەمانتەووە پارێزراو دەین: کەنالی پەيوەندگرتن.. ژمارەئە تەلەفۆنی تابیەت: 07501515817

بارزانی شکسته کانی په رده پۆش ده کات!

” له میانە ی هه لێژاردنی په رله مانی داها توی عیرا قدا “

موزه فەر عه بدولآ

mozafar_as@yahoo.com

به دوا ی چەند هەفتە لە کێشمە کێش و بێتە بەر دە لە ژێر ناوی دارشتنەوه ی یاسای هه لێژاردنه کانی په رله مانی عیراق، که پیرای بوو له مانگی جه نیوه ی 2010 ساز بدریت، ئەخیرەن پاش پرس و پا کردنی هه ممو سه روک تاییه فەکان و عه شیرته کان ئه وه ی که ناویان ناو ن حزبی سیاسی به پزیمه گوی له مسته کانیان له ناوچه که، پاشان له ژێر فشاری ده سته ی فه رمان په وای ئه مریکا دا گه یشتنه جۆریک له پیکه وتن .له م نیوه دا هه ولێیان دا دلێ سه روک تاییه فه ی سونی یه کان تار یق هاشمی رازی بکن پاش فیتو کردنی بۆ په شنوسی یاسای هه لێژاردنه که .به لام ئه م رازی بو نه و ئه م پیکه وتنه له ئاکامدا پاشه کشه یه کی گه وره ی سه رجهم لیسته قومی و ئیسلامی یه کوردی یه کانی به دوا دا هات .که جگه له وه ی ژماره ی کورسی یه کانی ئه م حزبیانه یان داشکاند هاوکات که وتنه فرت و

کوردستاندا یه ک ناگر نه وه . بۆیه له پیناوی به ژه وه ندی یه به رته سه که کانی خویان ئاماده ن هه میشه خه لکی کوردستان له چاوه پوانی سیاسه تو به لێت نه کانی ئه مریکا رابگرن، له کاتیگدا ده یان سا له چاره نوسی ئه م خه لکه و ئه م سته مه ی له سه ریا نه له سایه ی پزیمه یه ک له دوا ی یه که قومی و ئیسلامی یه کانی عیراق به درێژایی سه ده یه که گه یرو ده ی سیاسه ته کانی ئه مانه و ئه مریکا و زله یزه کانی جه ان و پزیمه کۆنه په رسته کانی ناوچه که بووه .

به بپوی سیاسی ئیمه ئه م سات و سه ودا یه ی ئه مریکا و ئه م حزبیانه و هاوکات ئه و پزیمه سیاسی یه کۆنه په رسته کانی که ئه مپۆ که له سایه ی دا ده یانه ویت هه لێژاردن بکن ه یچیان له قازانجی خه لکی کوردستاندا نی یه .بۆیه پپۆسته جه ماوه ری ئازاد یخوازی کوردستان یه کپارچه بایکۆتی ئه م به ناو هه لێژاردنه ی په رله مانی عیراق بکن که به ژۆر په نجه مۆری خه لکی وه رده گر ن بۆ لکانه وه ی به ژۆری کوردستان به عیراقیکی ئیسلامی و قه ومی یه وه .

له روانگی سیاسی ئیمه وه چاره نوسی خه لکی کوردستان به گشتی له قازانجی سیاسه تیکی ئینسانی رو شن دایه، که ئه ویش یه کگرتو کردنی خویان له ده وری دروشمی بایکۆت کردنی ئه م هه لێژاردنه ی عیراق و به رزکردنه وه ی دروشم و خواستی مافی ئازادانه ی پاپرسی گشتی بۆ دیاری کردنی چاره نوسی خویان به ده ستی خویان و پیک هێنایی ده وله تیکی سه ره به خۆی سکویلا ر.

ماده یه که له سه رجهم ده ستور یکی کۆنه په رستانه و قومی و تاییه ی و ئیسلامی یه، به مه ش دژی بنه ما کانی مافی مرۆفه . به لام له گه ل ئه وه شدا ماده ی 140 به قسه ی خودی سپۆرانی سه رانی ئه م حزبیانه گیان له جه سته یا نه ماوه . ئه مه جگه له وه ی ئه مریکا هاوکات له راگه یاندنه که ی دا پشیتوانی له ماده ی 142 ش ده کات که تاییه ته به گۆرینی ده ستور که ئه مه بۆ خۆی نا کۆکه له گه ل بپگه که ی پشیتو . یانی ماده ی 142 زیندوه و هه رکاتیگ ده توانیت له سایه ی دا جه سته مردووه که ی 140 بکاته گۆرپه وه له ده ستوردا تو پی هه لدا ت. له سه رو هه مو ئه مانه شه وه ئه مریکا به کروه وه گۆی سه رانی قومی کوردی ، له سه ر و هه مو یانه وه بارزانی، با دوا وه رازی کروه به و یاسایه که ئه مپۆ په سه ند کرا بۆ هه لێژاردن . که چی دوا ی ئه م هه مو پاشه کشه یه بارزانی جامانه سه ره که ی گرتوه به ده ستی یه وه هه لی ده شه قینی و ده لیت خه لکی کوردستان ئیمه سه ره که وتوین و وه رن له گه لم هه لپه پن جا بارزانی پپی وایه خه لکی کوردستان ئه وه نده نه زان و نه فام ن و سوک و ئاسان با وه پ به و قسانه ی ئه و به و قسه پو چه نوسراوی ئه مریکا ده کهن . له راستی دا ئه مپۆ خه لکی کوردستان زیاتر و زیاتر بۆیان پۆشنتر بۆته وه و ده بیته وه که ئه مریکا به کروه وه نایه ویت ئه م خه لکه بۆ یه کجاری له م شه پ و مه یه نتی و ساتو سه ودا و دلّه پا وکه و سته مه به ته وای پزگاریان بییت .

به لام هه ره وک و تمان ئه سلی مه سه له که له وه دایه که ه یچ کات به رزه وه ندی ئه م حزبیانه له گه ل به رزه وه ندی خه لکی ئازاد یخوازی

میژوی بقه بلینن . ته نانه ت کلا و له سه ر نان و هه لخه له تاندنه کانی خویان و فه رز کردنی سیاسه ت و ئامانه کانی ئه مریکا ش به سه ر خویانو خه لکی کوردستان دا به سه رکه وتن بۆ خویان و خه لکی له قه لم بدن .

هه ر له م روانگی یه شه وه یه که بارزانی به خه لکی کوردستان ده لیت ئه مریکا ئه مه یه که م جار ه له زاری سه روک ئو با ما و جۆن مه که ینی جیگری یه وه به لینی و ره سمی و نوسراوی به کورد دا وه له پیناوی دا هه لده په ریت . له کاتیگدا به لیت نه که ی ئه مریکا وه ک له راگه یاندنه که ی کۆشکی سپی دا ها تو وه جگه له قسه یه کی پوچ که ناچیته نا و گه رفا نه وه ه یچی تری نی یه . به یانه که ی کۆشکی سپی که به م ناو نیشانه له حه وتی دیسه مه ردا ها تو وه

وه رگرتنه وه ی په نابه ران ، بانگه شه کانی به رپرسیانی حکومه تی هه ریم پو چه ل ده کاته وه

سه رکه و ته وه . به لام لیدان و سوکایه تی پیکردن و گوینه دان به ئێزاده ی ئازادانه ی ئه و په نابه رانه بانگه شه کانیان بۆ دیموکراسی و پزیزگرتن له مافه کانی ئینسان پو چه ل ده کاته وه .

پێکخراوه که یان بین لێره دیفاعتان لێبکن

وه رگرتنه وه ی ئه م په نابه رانه له کاتیگدا یه که قسه که رانی ئه م حکومه ته خویان له مالبه رو ده زگا کانی راگه یاندوه ئه وه یان و ته وه "فرۆکه خانه کان ئه و په نابه رانه وه رناگر نه وه، که به زۆر ده نێرینه وه .." مالبه ری کوردستان پا پۆرت له زاری د هادی مه محود .

ده شتی جه مال

پۆزی پینچ شه مه 12-17 ژماره یه کی دیکه له په نابه رانی کورد به شێوازیکی ئه و په ری ناشارستانیا نه له لایه ن کۆماندۆکانی (G4S) له فرۆکه خانه ی لوتنه وه به ره و فرۆکه خانه ی نیو ده وله تی هه ولێر نێردرا نه وه . دوا ی گه یشتنه وه ی ئه م په نابه رانه به مه به ستی ترساندن و به زۆر داگرتنی ئه م په نابه رانه له فرۆکه که، ژماره یه کی زۆری هێزه کانی ئاسایش و پۆلیس ئاماده کرابوون . سه رباری ئه وه ی که په نابه ران به هێزه کانی ئاسایش و پۆلیس پا ده گه یزن که حکومه تی هه ریم له ده زگا کانی راگه یاندنه وه رپایانگه یاندوه که "په نابه ری به زۆر نێرا وه وه رناگری نه وه" ئیوه بۆ وه رمانده گر نه وه" وه "ده شتی جه مال و فیدراسیۆنی په نابه ران نامه ی ئا پاسته ی سه روکی حکومه ت کردوه .." به رپرسیه که ی ئاسایش له وه لاما ده لیت" با ده شتی جه مال و

سەر ه‌ر‌ای به‌لێنه‌کانی حکومه‌ت تاوانه‌کان له‌دژی ژنان شه‌پۆلی خویناوی به‌خوینانه‌وه ده‌گرن

راپۆرتی ئاماریک له‌مه‌ر‌ رووداوه‌کانی توندوتیژی له‌دژی ژنان له‌ناوچه‌ی پشده‌رو بتوین.

سەر ه‌ر‌ای به‌لێنی ده‌سه‌لاتداران بۆباش کردنی په‌وشی ژنان، تاوانه‌کانی توندوتیژی له‌دژی ژنان درێژه‌ی هه‌یه‌و تادیت کاره‌ساتی تراژیدی له‌دژی نیوه‌ی کۆمه‌ل که‌ژنان، شه‌پۆلی خویناوی تومارده‌کات. ئه‌وه‌ی لێره‌دا ده‌بخویننه‌وه‌ پاپۆرتیکی ئاماریه‌ که‌ پووداوه‌کانی ناوچه‌ی بیتوین و پشده‌ری وه‌ک نمونه‌ وه‌رگرتوه‌.

له‌ده‌ستپێکی ئهم راپۆرتی‌دا ده‌بین ئاماژه‌ به‌وه‌ بکه‌ین که‌ سه‌ره‌ر‌ای بوونی ژماره‌یه‌ک ژنان له‌په‌رمان و حکومه‌ت‌دا و سه‌ره‌ر‌ای دانانی سه‌نته‌ری توندوتیژی دژی ژنان له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تی ناوخواه‌ و هاوکات ئاماده‌بوونی چه‌ندین پێکخراوی ژنان، که‌چی ئه‌مه‌س‌اڵ پووداوه‌ داتنه‌ژێته‌کان گۆشه‌یه‌کی تراژیدی له‌دژی ژنانی کوردستان تومارده‌کات. ئه‌مه‌ش ئه‌وه‌ ده‌سه‌لمینیت که‌ په‌وشی ژنان له‌ژێرسایه‌ی ده‌سه‌لاتی حزبه‌کانی ناسیونالیزمی کورد و فه‌ره‌نگ و سیاسه‌ت و ده‌ستور و یاسایه‌کدا که‌ئهم حزبه‌یه‌ سهره‌ریانکردوه‌ به‌سه‌ر سه‌ری کۆمه‌لگاوی ژبانی ژنانه‌وه‌، مایه‌ی چاره‌سه‌ر و بنه‌رکردنی ئه‌و تاوان و ده‌ستدریژیانه‌ نییه‌، که‌ پۆرتانه‌ بۆسه‌ر ئیستانی ژن به‌هۆی ژن بوونیه‌وه‌ ئه‌نجام ده‌دریت. له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ راپۆرتی ئاماره‌که‌ نیشان ده‌دات که‌ پیاوسالاری و نه‌بوونی ئازادی و مافه‌فه‌ردی و مه‌ده‌نییه‌کانی ژنان حاله‌تیکی به‌رده‌وامی ژبانی ژنانی کوردستانه‌. بلاکراوه‌ی تۆکتۆبەر له‌ماوه‌ی یه‌کساله‌ی رابردوودا به‌رده‌وام هه‌واله‌کانی توندوتیژی بلاککردۆته‌وه‌ که‌ به‌گشتی ئاماژه‌ن بۆئه‌وه‌ی که‌ ژنان ناچارده‌کرێن به‌خۆسوتاندن و خۆکوشتن، له‌هه‌ندیک حاله‌تیدا گیرۆده‌ی

نه‌خۆشه‌یه‌کانی ده‌رونی ده‌بن. به‌لام ژۆرینه‌ی ئهم تاوانانه‌ له‌لایه‌ن براوباک و می‌رودو ئازیزانی قوربانیانه‌وه‌ پویان داوه‌ و وه‌ک هه‌نگاوێک بۆتۆله‌سه‌ندنه‌وه‌ و گێتپانه‌وه‌ی شه‌ره‌فو به‌های پوچی ناموسپه‌رسته‌ی ده‌ستیان بۆ براوه‌.

ئهم راپۆرتی‌که‌ لێره‌دا ده‌بخویننه‌وه‌ به‌شیکه‌ له‌هه‌ولی پاگه‌یاندنی "هانا" که‌ له‌ناوچه‌ی پشده‌رو بتوینه‌وه‌ ئاماده‌کراوه‌ و هه‌ولیش ده‌ده‌ین له‌داهاستوودا، هه‌ینده‌ی بوورمان پێیدریت ئاماری تاوانه‌کانی توندوتیژی رووداوه‌کانی که‌ له‌باقی ناوچه‌کانی تری کوردستاندا هه‌روێه‌ده‌نگه‌ بلاده‌که‌ینه‌وه‌. لێره‌دا وێرای ده‌ستخۆشانه‌و ته‌قدیری ژۆرمان بۆ ئاماده‌کاری راپۆرتی که‌ هیوامان وایه‌ که‌ هه‌لسووارانی بوورای بزوتنه‌وه‌ی ژنان به‌هه‌ستیاریه‌کی ژۆره‌وه‌ له‌م راپۆرتی‌دا بڕوانن و تیکۆشن بۆ هه‌ینانه‌کایه‌وه‌ی پڕۆژه‌و پێگه‌چاره‌یه‌کی کارسان تا به‌ر به‌شه‌پۆلی ئهم تاوانکاریانه‌ی که‌ له‌دژی ژنان له‌ئارا دیه‌ بگه‌ریت.

بلاکراوه‌ی تۆکتۆبەر کورتکراوه‌ی راپۆرتی‌که‌:

له‌ماوه‌ی یه‌کساله‌ی رابردوودا له‌سنوری قه‌زای پشده‌ر و پانیه‌ که‌ سه‌ریه‌ پارێزگای سلیمانیه‌ و 8 ناحیه‌ و دووسه‌ننه‌ری قه‌زاو زیاتر له‌ 200 گوند له‌خۆ ده‌گه‌رێت ره‌وشی ژنان تاها توه‌ روو له‌خرایی بووه‌. ئه‌و ئامارانه‌ی که‌ لێره‌دا ده‌یانخه‌ینه‌په‌رو گۆشه‌یه‌کی که‌می پووداوه‌کانه‌ که‌ له‌مانگی 1/2009 وه‌ تا ئاماده‌کردنی ئهم راپۆرتی‌دا ده‌کرێته‌ خۆی. که‌ دیاره‌ کۆی هه‌موو کاره‌ساته‌کانی ژبانی ژنان له‌ژێرسایه‌ی ده‌سه‌لاتی یه‌کیتی

ئاماژه‌ به‌وه‌ش بکه‌ین که‌ ژماره‌یه‌کی ژۆر له‌و پیاوانه‌ی که‌ له‌م تاوانانه‌دا ده‌ستیان هه‌یه‌وه‌ له‌لایه‌ن پۆلیس و ئاسایشه‌وه‌ ده‌ستگیرکراون هه‌ندیک له‌مانه‌ به‌ماده‌ی جۆراوجۆر له‌یاسای سزادانی عیراقیدا سزایان وه‌رگرتوه‌وه‌، هه‌ندیکه‌ی تریشیان هه‌له‌هاتوون. له‌نیو قوربانیانی ئهم رووداوانه‌دا 8 ته‌رمی ژن و کچ دۆزراونه‌ته‌وه‌ و گه‌لێکی تریان ته‌رمه‌کانیان بزویه‌ وه‌یا نه‌ناسراونه‌ته‌وه‌.

له‌کۆتاییدا ده‌بین ئاماژه‌ به‌وه‌ بکه‌ین که‌ له‌پۆرتی گشتی ئهم ئامارانه‌دا 91 حاله‌ت له‌ژنان و کچانیکی بوون که‌ پڕۆسه‌ی هاوسه‌رگه‌ریان ئه‌نجامداوه‌ و به‌ژۆری له‌لایه‌ن هاوسه‌ر که‌ سوکاریا نه‌وه‌ پووبه‌پووی پووداوی توندوتیژی بوونه‌ته‌وه‌. هه‌ر له‌م رێژه‌ گشتیه‌ 46 حاله‌تیان کچانیکی بوون که‌ هه‌یشه‌تا نه‌چوونه‌ته‌ پڕۆسه‌ی هاوسه‌رگه‌ریه‌وه‌ و له‌لایه‌ن باوک و براوه‌ پووبه‌پووی کرده‌وه‌ی توندوتیژی بوونه‌ته‌وه‌ و سه‌ره‌نجامیش گیرۆده‌ی نه‌خۆشی ده‌رونی هاتوون وه‌یا په‌نایان بۆ خۆکوژی و خۆسوتاندن بردوه‌. ئاماره‌کان داوا ده‌کات که‌ ده‌بێت به‌خه‌یاری به‌هانی ژبانی کوردستانه‌وه‌ بچین، ئهم تاوانانه‌ به‌له‌یه‌کی په‌شه‌ به‌نیوچه‌وانی ده‌سه‌لاتیه‌که‌وه‌ که‌ 18 ساله‌ وه‌لامیکه‌ی بۆ ئهم شه‌پۆله‌ ئیستانتی کۆژه‌یه‌ پی‌نبه‌!!

له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ به‌شیک له‌ژنان و کچانی دلێر که‌ حاله‌ته‌کانی توندوتیژی و ده‌ستدریژی بۆسه‌ر حورمه‌ت و مافه‌کانیان قه‌بولناکه‌ن و هه‌ولی به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌یان له‌ژی سه‌تمکیشی داوه‌، هانا یان بۆ تومارکردنی سکالا بردوه‌وه‌، له‌مباره‌وه‌ 17 سکالا له‌بنکه‌کانی پۆلیس و داموده‌زگاکان به‌دژی لێدان به‌ته‌فنگ و پشتین و داروبره‌د تومارکردوه‌ که‌ هه‌ندیک له‌م ژنانه‌ ده‌ست و قه‌چیان شکاوه‌ وه‌یا ده‌موچاوه‌ و چه‌سته‌یان خویناوی کراوه‌. له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ له‌یه‌کساله‌ی رابردوودا ناچارکردنی ژنان به‌خواردنی ده‌رمانی مێشومه‌گه‌ز دیاره‌یه‌کی باو بووه‌ و پڕۆژه‌ی 15 حاله‌تی تومارکردووه‌ که‌ له‌نیویاندا 2 که‌س گیانیان له‌ده‌ست داوه‌. هاوکاتیش ده‌یان که‌یسی ژن که‌ ناچارکراون به‌خواردنی حه‌ب تا به‌مرن سکالایان تومارکردوه‌ له‌سه‌رپیاوانیک که‌ توندوتیژی بوون به‌رامبه‌ریان. لێره‌دا ده‌بێت

له‌م ناوچه‌یه‌ ژۆر زیاتره‌ و ژماره‌یه‌کی یه‌کجار ژۆری پووداوه‌کان به‌چه‌ند هه‌یه‌که‌وه‌ نه‌گه‌یشه‌تونه‌ته‌ شوینه‌کانی تومارکردن و په‌رده‌یان به‌سه‌ردا دراوه‌. به‌لام به‌گشتی کۆی رووداوه‌ تومارکراوه‌کان ده‌گاته‌ 136 رووداوی توندوتیژی له‌دژی ژنان و کچانیکی که‌ ته‌مه‌نیان له‌نیوان 13 ساله‌ بۆ 70 ساله‌، ئه‌نجام دراوه‌. توندوتیژییه‌کانیش له‌شبه‌وه‌ی لێدان و ناچارکردن به‌خواردنی ده‌رمان و خنکاندن و خۆسوتاندن و کوشتن و خۆکوژی و چه‌ند شه‌یوانیکه‌ تر پوویانداوه‌. وه‌له‌م پووداوانه‌شدا هه‌ندیکه‌ی ته‌رمه‌کانیان نه‌ناسراونه‌ته‌وه‌ وه‌یا هه‌ولێکی تریشه‌وه‌ به‌نه‌زانراوی ماوه‌ته‌وه‌. هه‌ندیکه‌ی تریشیان بێ خاوه‌ن بوون. ئهم رێژه‌یه‌ ئه‌گه‌ر پۆلیتیان بکه‌ین تییدا 22 ژن و کچ کۆژراون یان خۆیان کوشتووه‌ له‌نیو کۆژراوه‌کانیشدا 8 حاله‌تیان کۆژراوه‌، وه‌یا هه‌ولی کوشتنیان بۆدراوه‌ که‌ 6 یان مردوه‌ و 2 نیان له‌مردن پزگاریان بووه‌. هه‌روه‌ها 14 ژن ناچار به‌ خۆکوشتن کراوه‌ وه‌یا به‌هه‌ره‌یه‌که‌وه‌ بویت، له‌وانه‌ به‌کاره‌یتانی ته‌فنگه‌ گیانیان له‌ده‌ستداوه‌ که‌ 11 یان مردون و 3 که‌سیان پزگاریانبووه‌.

وه‌له‌نیو حاله‌ته‌کانی سووتاندا 68 ژن و کچ سووتاون که‌ 51 سووتاون وه‌نیویاندا 28 حاله‌تیان مردون به‌هۆی سه‌ختی رێژه‌ی سووتانه‌که‌یا نه‌وه‌ 23 حاله‌تیان به‌ره‌و چاک بوونه‌وه‌ پڕۆیشتون. هاوکات 17 حاله‌تی ناچارکردنیش به‌خۆسوتاندن هه‌یه‌ که‌ له‌نیویاندا 4 حاله‌تیان ئه‌نجامی چاک بوونه‌وه‌یان نادیارماوه‌ته‌وه‌. له‌شه‌یوانه‌کانی خنکاندنیشدا 7 حاله‌تی خنکان روویانداوه‌.

له‌ ئوسترالیا ئه‌وه‌ی کچه‌که‌ی به‌ریته‌وه‌ بۆ ولاتی خۆی بۆ خه‌ته‌نه‌کردن جه‌وت ساڵ زیندانی ئه‌کریت

عامر سابیر

asabir79@hotmail.com

عارف، سه‌روه‌ وه‌هاب، ئاشنا ئه‌حمه‌د، پۆزا وریا، شیلان عه‌زیز) که‌ له‌ کۆمۆنیسته‌کانن، به‌هۆی هه‌لسوپان و به‌شداریکردنیان له‌م که‌مپینه‌ی وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی، خه‌لاتکران له‌ لایه‌ن (Barbara Perry) ئه‌ندامی په‌رله‌مانی نیو ساوز ویلز که‌ وه‌زیری شاره‌وانیه‌ی یاریده‌ده‌ری وه‌زیری ته‌ندروستیه‌. پێکخراوی نه‌ته‌وه‌ یه‌کگرتووه‌کان به‌ تابه‌ت له‌سه‌ر ئهم تاوانه‌ به‌رانبه‌ر به‌ مندالانی کچ چه‌ندین بپیار و به‌یاننامه‌ی ده‌رکردووه‌ بۆ به‌نه‌رکردن و قه‌ده‌غه‌کردنی ئه‌نجامدانی ئهم تاوانه‌ که‌ به‌ ئینگلیزی پێینه‌وتری Female Genital Mutilation (FGM) یان به‌ زمانه‌ باوه‌که‌ی سیرکیومسیژن (Circumcision). بۆ یه‌که‌م جار به‌ په‌سه‌می له‌ لایه‌ن دکتۆریکی فه‌ره‌نسیه‌وه‌ (Gerard Zwang) له‌ ساله‌ی 1993 له‌ فیه‌نا (نه‌مسا) له‌ کۆبوونه‌وه‌ی سه‌رتاسه‌ری نه‌ته‌وه‌ یه‌کگرتووه‌کاندا پێناسه‌ کرا و به‌ پێشه‌تێلکردنی مافی ژبان و ئه‌شکه‌نجه‌ی فیزیکی و هه‌رش بۆ سه‌ر ته‌ندروستی ژنان و کچان باسکرا. تا ئیستا ئهم ولاتانه‌ له‌ پۆرتاوا یاسایان له‌ دژی ئهم تاوانه‌ (FGM) ده‌رکردووه‌ (ئوسترالیا، که‌نه‌دا، فه‌ره‌نسا، هه‌له‌ندا، نیوزیله‌ند، نه‌رویج، سوید، به‌ریتانیا، ئه‌مریکا) وه‌هه‌روه‌ها ئهم ولاتانه‌ی ئه‌فریقا قانونیان له‌ دژی خه‌ته‌نه‌کردنی کچان ده‌رکردووه‌

(میسر، جیبوتی، کۆماری ئه‌فریقای ناوه‌راسته‌، ئه‌سیوپیا، گانا، گیونیه‌، کینیا، نه‌یجیریا، سودان، سینگال، تانزانی، توگو، ئایفیری کۆست). تاوانی خه‌ته‌نه‌کردنی کچان مێژوویه‌کی کۆنتری له‌ مێژووی ئاینی ئیسلام هه‌یه‌، به‌لام ئهم دینه‌ کۆنه‌به‌رسته‌ نه‌ک هه‌ر هه‌ولی به‌نه‌ری نه‌داوه‌، به‌لکو تاها توه‌ له‌ سایه‌یدا زیاتر ته‌شه‌نه‌ی کردووه‌، له‌وشوینانه‌دا که‌ مه‌لا و ئیستیه‌وته ئیسلامیه‌کان له‌ ژێر فشاری پێکخراوه‌کانی مافی مۆقدان، ئه‌وه‌ پانه‌گه‌یه‌ن که‌ ئه‌مه‌ نه‌ریتیکه‌ی خه‌له‌کی کۆنه‌ و په‌یه‌هه‌ندی به‌ ئیسلامه‌وه‌ نییه‌، بۆ نمونه‌ له‌ کۆنفرانسیکی جیهانی له‌ 22 و 23 ی نوۆفهمبه‌ری 2006دا که‌ زانکۆی ئه‌زه‌ر له‌ قاهیره‌ پێکخستبوو به‌ به‌شداریه‌ چه‌ندین مه‌لا (له‌و ولاتانه‌وه‌ی که‌ ئیسلامی به‌سه‌ردا سه‌پێندراوه‌) به‌ سه‌رکایه‌تی سه‌رۆکی زانکۆی ئه‌زه‌ر مه‌لا (عه‌لی جومعه‌) فه‌توایان دا له‌ دژی خه‌ته‌نه‌کردنی کچان و به‌ تاوان و دژی مافی مۆف و دژی ئیسلامیان له‌ قه‌له‌دا. هه‌روه‌ها له‌ 7/6/2008 له‌ یه‌کێک له‌و کۆبوونه‌وانه‌ی که‌ وه‌زاره‌تی ته‌ندروستی له‌ گه‌ره‌کی ئۆین له‌ سیدنی پێکخستبوو له‌ سه‌ر خه‌تی ئه‌نجامدانی خه‌ته‌نه‌کردنی کچان، یه‌کێک له‌ قسه‌که‌ره‌کان مه‌لاکه‌ی مرگه‌وتی

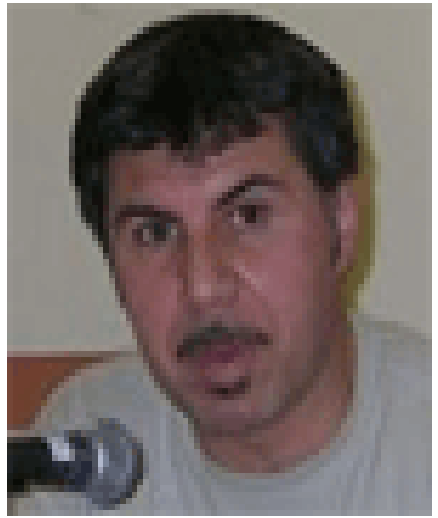
عومه‌ر بوو له‌ ولنگۆنگ (شیخ عه‌بدوله‌رحمان محمه‌د عه‌بدوله‌فاح) که‌ دژی خه‌ته‌نه‌کردنی کچان قسه‌ی ده‌کردو و باسی ده‌کرد که‌ چۆن ئهم دیاره‌یه‌ په‌یه‌هه‌ندی به‌ ئیسلامه‌وه‌ نییه‌ و ئیسلام دژی ئهم تاوانه‌یه‌ و هه‌یج تابه‌ت و چه‌دیسیک نییه‌ بۆ پشتیوانیکردنی ئهم تاوانه‌ به‌رانبه‌ر به‌ کچان و ئه‌یوت ئه‌رکی سه‌رشانی موسولمانانه‌ که‌ دژی بوه‌ستنه‌وه‌. مه‌گه‌ر ته‌نها ولاتی سیرالیۆن له‌ ئه‌فریقا پێش کوردستانی دابیت له‌ به‌ریلای ئهم دیاره‌ و تاوانه‌ به‌رانبه‌ر به‌ مندالانی کچ، ده‌سه‌لاته‌ نر و چه‌رده‌ و خۆسه‌پێنه‌که‌ی بارزانی و تاله‌بانی چه‌ندین ساله‌ بچوکتین هه‌نگاوی کارایان نه‌ناوه‌ بۆ وه‌ستاندن و کۆتاییه‌هاتنی ئهم تاوانه‌ گه‌وره‌یه‌ به‌رانبه‌ر به‌ مندالانی کچ له‌ کوردستاندا. له‌ چه‌ندین ساله‌ی رابردوودا ده‌زگا ئیسلامیه‌کانی ئهم ده‌سه‌لاتدارانه‌ی که‌ هه‌ر خه‌ریکی یاریکردن به‌ داها و چاره‌نووسی خه‌لکه‌وه‌ ئه‌وه‌نده‌ی پڕویاگه‌نده‌یان بۆ (چای مه‌حمود و شاری خه‌ونه‌کان و ئاسیا سیل) کردووه‌، چاره‌کی چاره‌کی ئه‌وه‌ له‌ دژی ئهم دیاره‌ ترسناکه‌ پڕویاگه‌نده‌یان نه‌کردووه‌ و به‌ کاری خۆیان نه‌زانیبوه‌.

26/12/2009

لیستیکی تر له‌ تاوانه‌کانی توندوتیژی به‌دژی ژنان

- پۆزی 27/12/2009 له‌ گوندی دێرێ سهر به‌ ناحیه‌ی سه‌رکه‌پکان ، کچیکه‌ی ته‌مه‌ن 12 ساله‌ی (ن. ز. ح. ا) که‌ به‌هۆی جیاپه‌وه‌وه‌ی دایک و باوکیه‌وه‌ له‌ مالی مامیکه‌ ده‌ژی ، له‌لایه‌ن چه‌ند که‌سه‌یکه‌ خه‌زانه‌که‌یه‌وه‌ له‌ ئاوه‌لده‌کێشریته‌ و به‌ دواي لاخیکدا پایده‌کێشن. پاش ئهم ئه‌شکه‌نجه‌و سوکایه‌تی پیکردنه‌ (ن) هه‌لدیت و ده‌چیت بو پانیه‌ و ده‌چیته‌ فه‌رمانگه‌ی چاودێری خه‌زان به‌مه‌به‌ستی هاوکاریکردنی .
- پۆزی 26/12/2009 له‌ گوندی قادراواي سهر به‌ ناحیه‌ی سه‌نگه‌سه‌ر کچیکه‌ی ته‌مه‌ن 16 ساله‌ به‌ ناوه‌ (ف. م. ح) له‌ حه‌مامی مالی خویاندا به‌ هۆی گرگرتنی په‌رمه‌زه‌وه‌ ده‌سووتیت. پاشان براوه‌ته‌ نه‌خوشخانه‌ی گشتیه‌ی قه‌لادزه‌ و چاره‌سه‌ری بو کراوه‌. ناوبراوی رێژه‌ی 18% جه‌سته‌ی سووتاو و داواي یاسایی له‌سه‌ر که‌س نه‌بووه‌. به‌لام پوولیس له‌سه‌ر بپاری دادوه‌ری لیکۆلینه‌وه‌ی قه‌زای پشده‌ر ده‌ستی کرد به‌ لیکۆلینه‌وه‌ به‌ مه‌به‌ستی ده‌رخستنی راستی پووداوه‌که‌.
- رۆژی 22/12/2009 له‌ گه‌ره‌کی کاوه‌ی ناحیه‌ی چوارقورنه‌ ، کچیکه‌ی ته‌مه‌ن 20 ساله‌ به‌ ناوی (ه. م. ع) به‌هۆی لیدانی کاره‌باوه‌ گیانی له‌ده‌ستدا .
- رۆژی 25/12/2009 له‌ گه‌ره‌کی راپه‌رینی ناحیه‌ی چوارقورنه‌ ، کچیکه‌ی ته‌مه‌ن ... ساله‌ به‌ ناوی (ش. ح. م) له‌مالی خویاندا سووتاو و تا ئیستا هه‌وکاری سووتانه‌که‌ی نه‌زانراوه‌. به‌هۆی زوویی ریه‌ی سووتانه‌که‌یه‌وه‌ له‌ نه‌خوشخانه‌ی گشتیه‌ی رانیه‌وه‌ گوازراوه‌ته‌وه‌ بو نه‌خوشخانه‌ی ئیمیرجنسی سلیمانی. به‌لام رۆژی دوای گیانی له‌ده‌ستدا. تا ئیستا هه‌وکار و چونه‌تبی ئهم رووداوه‌ نه‌زانراوه‌. وه‌ ناوبراوی به‌ر له‌ مردنی داواي له‌سه‌ر که‌س تومارنه‌کردووه‌.
- رۆژی 26/12/2009 له‌ ئوردوگای سارداوی سهر به‌ میرگه‌سه‌ور ، ژنیکی ته‌مه‌ن 24 ساله‌ به‌ ناوی (غ. س) که‌ دایکی دوو منداله‌ ، له‌ ماله‌که‌ی خویاندا خوی سووتاند. سه‌رچاوه‌یه‌کی نزیک له‌ رووداوه‌که‌ رایگه‌یاند که‌ به‌هۆی کیشه‌شه‌ی نیوان خوی و میرده‌که‌یه‌وه‌ ئهم کاره‌ی کردووه‌. هه‌رچه‌نده‌ له‌ لیکۆلینه‌وه‌ی پولیسدا ووتیه‌تی به‌هۆی گرگرتنی په‌رمه‌زه‌وه‌ بووه‌ و داوايشی له‌سه‌ر میرده‌که‌ی تومارنه‌کردووه‌. سه‌رچاوه‌که‌ ئه‌وه‌یشی راگه‌یاند که‌ ناوبراوی به‌هۆی زوویی ریه‌ی سووتانه‌که‌یه‌وه‌ ژبانی له‌ مه‌ترسیدایه‌.
- رۆژی 18/12/2009 له‌ گه‌ره‌کی زانیاری شارۆچکه‌ی سۆران ، ژنیکی ته‌مه‌ن 24 ساله‌ به‌ ناوی (ب. ش) له‌لایه‌ن میرده‌که‌یه‌وه‌ درایه‌ به‌ر ده‌سریژی گولله‌ و به‌سه‌ختی بریندارکرا. پاشان براوه‌ته‌ نه‌خوشخانه‌ی گشتیه‌ی سۆران و چاره‌سه‌ری پبویستی بۆکراوه‌. هه‌وکاری رووداوه‌که‌ ئه‌وه‌بووه‌ که‌ پاش ئه‌وه‌ی ناوبراوی زانیویه‌تی میرده‌که‌ی په‌یه‌هه‌ندی له‌گه‌ل چه‌ند ژنیکی له‌شفۆشدا هه‌یه‌ له‌گه‌لی به‌شهر هاتوه‌. پاش رووداوه‌که‌ میرده‌که‌ی هه‌له‌هاتووه‌ و تا ئیستا پولیسی قه‌زای سۆران له‌ هه‌ولی ده‌ستگیرکردنیان .

تالەبانی و نهوشیروان له دادگایه‌کی مه‌جازیدا!

موحسین که‌ریم

به‌پیتی دانپیانانه‌کانی تالەبانی، که له‌راپۆرتەکه‌یدا بۆپلینۆمی (4) ئاشکرای کردوه، لانی که‌م نهوشیروان له‌سه‌ر تاوانی بریاری کوشتن و هاندان بۆ کوشتن، تاوانی هاندانی راسیستی و هینانی کاره‌سات به‌دهستی نه‌نقه‌ست بۆسه‌ر خه‌لک ده‌بێ دادگایی بکړئ! ئەمه بېجگه له‌سیاسه‌تی چه‌واشه‌کردنی نه‌ندامانی ریکخراوه‌که‌ی (کۆمه‌له‌ی رهنجده‌رانی کوردستان) به‌نایدیۆلۆژیایه‌ک که خۆی باوه‌ری پێ نه‌بووه وه‌کو هۆکاریکی هاندانی نه‌وان سوودی لێوه‌رگرتوه و له‌م نێوه‌شدا ده‌یان که‌سیان گیانیان له‌ده‌ستداوه، که ده‌کړئ نه‌وانه‌ی شانسیان هه‌بووه له‌ژياندا ماون یان که‌سوکاری نه‌وانه‌ی که‌ گیانیان له‌ده‌ستداوه دادگای لێبگرئ!

تالەبانی‌ش لانی که‌م به‌تاوانی شارده‌وه‌ی نه‌و زانیاریانه‌ بۆماوه‌ی چه‌ندین ساڵ ده‌بێ بچێته‌به‌رده‌م دادگا! تالەبانی خۆی ده‌زانئ که‌ نه‌و کاره‌ی نه‌و (شارده‌وه‌ی تاوان) به‌پیتی یاسا تاوانه‌! من لێره‌دا ناچه‌سه‌ر نه‌وه‌ی که‌ تا چ نه‌ندانه‌یه‌ک تالەبانی راسته‌وخۆ به‌شداره‌ له‌ بریاردان له‌سه‌ر نه‌و تاوانانه‌و چه‌ندین تاوانی دیکه‌ که‌ هه‌شتا ئاشکرا نه‌کراون و له‌ناو نانیکی گه‌رمدا هه‌لگیروان بۆ کاتی خۆی!؛ له‌وانه‌ تاوانی تیرۆرکردنی (5) کادری حیزبی کۆمونیستی کریکاری عێراق له‌ ساڵی 2000 له‌لایه‌ن به‌کیتییه‌وه. نه‌وه‌ی ده‌مه‌وئ لێره‌دا ئاماژه‌یه‌کی پێکه‌م نه‌وه‌یه‌ که‌ تالەبانی، له‌پال شارده‌وه‌ی زانیاریه‌کان ده‌رباره‌ی تاوانه‌کانی نه‌وشیروان، که‌چی بۆماوه‌ی

ملیۆن دۆلار) و گرده‌که‌وه‌ هه‌ندئ شتی تری ده‌داتئ! نه‌ی تالەبانی وه‌لامی بۆنه‌مه‌ چی ده‌بیت که‌ له‌داهاتی قوتی زه‌وتکراری خه‌لکی کوردستان (10)ملیۆن دۆلار ده‌دات به‌و که‌سه‌ی که‌ ده‌ستی هه‌بووه له‌بیانو دانه‌ده‌ست سه‌دام بۆ کوشتنی (5000)که‌س له‌ هه‌له‌بجه، له‌کاتیکه‌دا خه‌لکی نه‌و شاره‌ وه‌کو پتویست له‌سه‌ره‌تایه‌ترین خزمه‌تگوزاری شاره‌وانی به‌هره‌مه‌ندنین!؟ نه‌ی کئ نه‌و مافه‌ی دا به‌تالەبانی که‌ گردێک بکاته مولکی نه‌وشیروان له‌ناو چه‌رگه‌ی شاری سلیمانیدا له‌کاتیکه‌دا هه‌زاران خێزانی هه‌ژاری نه‌وشاره‌ چه‌ند مه‌تریک زه‌وییان نیه‌ بیه‌کن به‌ سه‌ربه‌نایه‌ک و تێیدا که‌میک به‌وه‌ینه‌وه‌!؟

دلنایم نه‌ ئیهمه‌ وه‌ خه‌لکی کوردستان و نه‌هیچ که‌س هه‌یج کاتیک وه‌لامی راسته‌قینه‌و واقعی نه‌و پرسپارانانه‌ له‌تالەبانی وه‌رناگرێته‌وه. هه‌روه‌ک دلنایشم که‌ نه‌و راسته‌یه‌ی له‌پشت نه‌م سیاسه‌ته‌ به‌رژه‌وه‌نده‌خاوانه‌ی تالەبانیه‌وه‌ بووه نه‌وه‌یه‌ که‌ تانه‌وکاته‌ی به‌رژه‌وه‌ندی سیاسی تالەبانی و نه‌وشیروانی له‌ناو یه‌کتیدا کۆکردبۆوه، سه‌رباری "ناکۆکی فکری و سیاسیان"، له‌په‌یوه‌ند به‌ سیاسه‌ته‌ گشتی و به‌ره‌تییه‌کانی یه‌کتیه‌وه‌ هه‌یج ناکۆکیه‌کی جدی له‌نێوانیاندا نه‌بووه‌ وه‌روکیان به‌ پله‌ی یه‌که‌م و دوهم به‌رپرسن له‌هه‌موو نه‌و تاوانانه‌ی له‌سه‌روه‌ه‌ ئاماژه‌مان پێکردن و چه‌ندین تاوانی دیکه‌ش که‌ به‌پۆیشتنی کات ده‌رده‌که‌ون! راسته‌یه‌که‌ ئاوايه‌ که‌ تا نه‌وکاته‌ی نه‌وشیروان رابه‌ری تالەبانی قبول کردبوو، تالەبانی‌ش لاساریه‌کانی "کاکه‌ نه‌وه‌ی" ته‌حه‌مول ده‌کرد! به‌لام کاتیک نه‌وشیروان و داروده‌سته‌که‌ی "ناپاکی" و "بێئمه‌کی" یان به‌رامبه‌ر یه‌کتیی و تالەبانی نواند، ئیتر جامی ته‌حه‌مولی تالەبانی سه‌رپۆیوو! کاتیک تالەبانی له‌ نه‌وشیروان ده‌په‌نجه‌ که‌ نه‌تییه‌کانی ئاشکرا ده‌کات و دژی یه‌کتیی و ده‌سه‌لاتی تالەبانی ده‌وه‌ستیه‌وه، بگره‌ له‌ 25/7/2009 دا گۆلی بردنه‌وه‌ له‌ تالەبانی ده‌کات!؟ ئیستا ئیتر تالەبانی ده‌یه‌وئ تۆله‌ی گۆله‌که‌ له‌نه‌وشیروان بکاته‌وه. بۆیه "کاکه‌ نه‌وه‌ی خۆمان" بوته‌ خزمه‌تکاری راسته‌وخۆی "دوژمنانی کورد کوردستان، داگیرکه‌رانی کوردستان و دوژمنانی دیموکراسی .." و "راسته‌وخۆ خزمه‌تی پیلانی کۆنه‌په‌رست، به‌عسییه‌ سه‌ددامیه‌کان، شۆقیه‌ینه‌کان و تیرۆریستان ده‌کات".

نه‌م قسه‌یه‌ی نه‌وشیروان له‌کاتیکه‌دا بوه‌ که‌ خۆی "سکرته‌ری کۆمه‌له‌ی مارکسی لینینی بوو!" وه‌ له‌ژێر نه‌و ناوه‌دا سه‌دان ئینسانی زه‌حه‌متکێش و کرێکاری چه‌واشه‌کردوه‌و له‌زیندانه‌کانی به‌سه‌دا کردویه‌ته‌ خۆراکی جه‌لاده‌کانی به‌سه‌س یان له‌شه‌پدا به‌کوشتنی داون.

نه‌وشیروان چه‌ندین بریاری داوه‌ که‌ نه‌گه‌ر جێبه‌جێ بکرایه‌ شه‌په‌که‌ی له‌گه‌ڵ به‌سه‌دا ده‌گۆری بۆشه‌ری کورد عه‌ره‌ب، نه‌مه‌ش مانای نه‌وه‌یه‌ که‌ ناویراو هانی گیانی نه‌ته‌وه‌په‌رستی و رقوکیه‌نی نه‌ته‌وه‌ی و راسیستی داوه.

له‌ چه‌رگه‌ی شه‌په‌ عێراق وئێراندا نه‌وشیروان به‌ "بریاری سه‌ربازی هه‌له‌و ترسناک" ده‌وری هه‌بووه‌ له‌ نانه‌وه‌ی کاره‌ساتی هه‌له‌بجدا. "به‌بێ لیکدانه‌وه‌ی هه‌لومه‌رجی جه‌نگه‌که‌و سروشتی فاشیانه‌ی سه‌ددامیه‌کان له‌ دوو ساڵی کۆتایی جه‌نگه‌که‌دا، پاساوی دایه‌ ده‌ست سه‌دام که‌ سروشته‌ فاشیه‌که‌ی به‌ روژی روناک، به‌بێ دوودلی له‌ شاری هه‌له‌بجدا جێبه‌جێ بکات... به‌تایبه‌تی حکومه‌ت پێشتر هه‌ره‌شه‌ی بۆ ناردبوین که‌ هه‌ر په‌لاماریک له‌گه‌ڵ پاسداران بۆ سه‌ر هه‌ر شوپێتیک، به‌ به‌کارهێنانی چه‌کی کیمیای جوبانی ده‌بیت، ته‌نانه‌ت گه‌ر شاری سلیمانیش بێت."

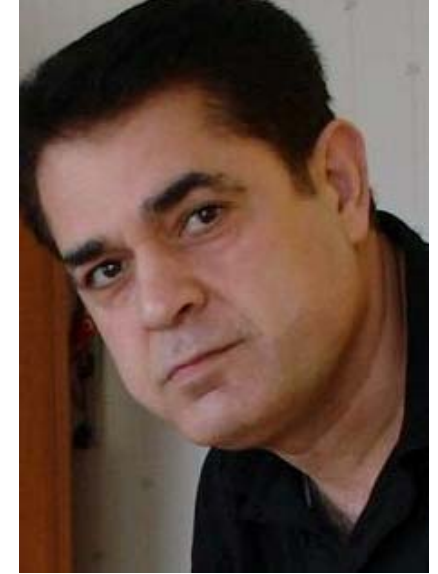
ئایا پیلاندانان، هاندان، بریاردان، به‌شداریکردن و نه‌جماندنی هه‌ر یه‌که‌ له‌و تاوانانه‌ به‌سه‌ نه‌بوون بۆ نه‌وه‌ی خاوه‌نه‌که‌ی بده‌یه‌ ته‌ دادگا!؟ نه‌ی بۆچی تالەبانی له‌ماوه‌ی هه‌موو نه‌وسالانه‌ی رابردوودا نه‌لفیکی نه‌درکاند تا نه‌وکاته‌ی نه‌وشیروان لێی هه‌لگه‌رپاوه‌ و نیشانه‌ی له‌خۆشی گرت؟ تالەبانی ده‌لی که‌له‌ ساڵی 1981 نه‌وشیروان پیلانی کوشتنی خه‌لکی داناوه‌ و داوتریش له‌ ناکۆکی نێوان خۆیاندا گه‌یاندویه‌تی به‌بری ئیعدام و کوشتن و ته‌فروتوناکردن. کاره‌ساتی هه‌له‌بجش ده‌ستی نه‌وه‌ی تێدایه‌، نه‌ی بۆچی له‌ماوه‌ی نزیک به‌ 28 ساڵدا نه‌و راستیانه‌ت نه‌درکاند!؟ ئایا سیاسه‌تی قازانچه‌رستانه‌ی راگرتنی نیۆمالی یه‌کتیی گرنگه‌ر له‌ دان نان

ئایا پیلاندانان، هاندان، بریاردان، به‌شداریکردن و نه‌جماندنی هه‌ر یه‌که‌ له‌و تاوانانه‌ به‌سه‌ نه‌بوون بۆ نه‌وه‌ی خاوه‌نه‌که‌ی بده‌یه‌ ته‌ دادگا!؟ نه‌ی بۆچی تالەبانی له‌ماوه‌ی هه‌موو نه‌وسالانه‌ی رابردوودا نه‌لفیکی نه‌درکاند تا نه‌وکاته‌ی نه‌وشیروان لێی هه‌لگه‌رپاوه‌ و نیشانه‌ی له‌خۆشی گرت؟ تالەبانی ده‌لی که‌له‌ ساڵی 1981 نه‌وشیروان پیلانی کوشتنی خه‌لکی داناوه‌ و داوتریش له‌ ناکۆکی نێوان خۆیاندا گه‌یاندویه‌تی به‌بری ئیعدام و کوشتن و ته‌فروتوناکردن. کاره‌ساتی هه‌له‌بجش ده‌ستی نه‌وه‌ی تێدایه‌، نه‌ی بۆچی له‌ماوه‌ی نزیک به‌ 28 ساڵدا نه‌و راستیانه‌ت نه‌درکاند!؟ ئایا سیاسه‌تی قازانچه‌رستانه‌ی راگرتنی نیۆمالی یه‌کتیی گرنگه‌ر له‌ دان نان

ئایا پیلاندانان، هاندان، بریاردان، به‌شداریکردن و نه‌جماندنی هه‌ر یه‌که‌ له‌و تاوانانه‌ به‌سه‌ نه‌بوون بۆ نه‌وه‌ی خاوه‌نه‌که‌ی بده‌یه‌ ته‌ دادگا!؟ نه‌ی بۆچی تالەبانی له‌ماوه‌ی هه‌موو نه‌وسالانه‌ی رابردوودا نه‌لفیکی نه‌درکاند تا نه‌وکاته‌ی نه‌وشیروان لێی هه‌لگه‌رپاوه‌ و نیشانه‌ی له‌خۆشی گرت؟ تالەبانی ده‌لی که‌له‌ ساڵی 1981 نه‌وشیروان پیلانی کوشتنی خه‌لکی داناوه‌ و داوتریش له‌ ناکۆکی نێوان خۆیاندا گه‌یاندویه‌تی به‌بری ئیعدام و کوشتن و ته‌فروتوناکردن. کاره‌ساتی هه‌له‌بجش ده‌ستی نه‌وه‌ی تێدایه‌، نه‌ی بۆچی له‌ماوه‌ی نزیک به‌ 28 ساڵدا نه‌و راستیانه‌ت نه‌درکاند!؟ ئایا سیاسه‌تی قازانچه‌رستانه‌ی راگرتنی نیۆمالی یه‌کتیی گرنگه‌ر له‌ دان نان

ئایا پیلاندانان، هاندان، بریاردان، به‌شداریکردن و نه‌جماندنی هه‌ر یه‌که‌ له‌و تاوانانه‌ به‌سه‌ نه‌بوون بۆ نه‌وه‌ی خاوه‌نه‌که‌ی بده‌یه‌ ته‌ دادگا!؟ نه‌ی بۆچی تالەبانی له‌ماوه‌ی هه‌موو نه‌وسالانه‌ی رابردوودا نه‌لفیکی نه‌درکاند تا نه‌وکاته‌ی نه‌وشیروان لێی هه‌لگه‌رپاوه‌ و نیشانه‌ی له‌خۆشی گرت؟ تالەبانی ده‌لی که‌له‌ ساڵی 1981 نه‌وشیروان پیلانی کوشتنی خه‌لکی داناوه‌ و داوتریش له‌ ناکۆکی نێوان خۆیاندا گه‌یاندویه‌تی به‌بری ئیعدام و کوشتن و ته‌فروتوناکردن. کاره‌ساتی هه‌له‌بجش ده‌ستی نه‌وه‌ی تێدایه‌، نه‌ی بۆچی له‌ماوه‌ی نزیک به‌ 28 ساڵدا نه‌و راستیانه‌ت نه‌درکاند!؟ ئایا سیاسه‌تی قازانچه‌رستانه‌ی راگرتنی نیۆمالی یه‌کتیی گرنگه‌ر له‌ دان نان

سه‌رچاوه‌ی به‌ سیستماتیک کردنی تالانی و گه‌نده‌لی ده‌سه‌لاته‌

عه‌بدوڵا مه‌حمود

راگه‌یاندنه‌کانی یه‌کتیی نیشتمانی کوردستان ب‌لاویانکرده‌وه‌ که‌ به‌پیتی پینمایي ژماره 4 وه‌زاره‌تی دارایی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان له‌مه‌ودوا هه‌رکه‌سه‌یک زانیاری ده‌رباره‌ی گه‌نده‌لی "گه‌نده‌لی دارایی، گه‌نده‌لی کارگێری، دزین یاخود ساخته‌کردنی نوسراوی په‌سمی ئاشکرا بکات" خه‌لات ده‌کړیت.

یان به‌رپرسی حزبی و دۆستانیان نه‌بیت، شانسی که‌لک وه‌رگرتن له‌هیچ پرۆژه‌یه‌کی بازرگانی و ئابوری له‌ کوردستاندا پێنه‌ردا. له‌ سنوری قه‌له‌مه‌په‌وی پارتیدا، پارتی و له‌ سنوری قه‌له‌مه‌په‌وی یه‌کتیشدا یه‌کتیی هه‌موو سه‌رچاوه‌کانی که‌له‌که‌کردنی سه‌رمایه‌یان، قوغ کرد.

ئێستا سه‌رمایه‌ی به‌رپرسه‌ حزبی و حکومه‌یه‌کانی یه‌کتیی و پارتی، سه‌رمایه‌کی دزراو تالانییه‌. سه‌رمایه‌که‌ به‌ره‌می کێبه‌رکێی ئابوری و کراوه‌یی بازار و ئابوری ئازاد نییه‌، به‌ره‌می ماندوبوون و خسته‌گه‌ری سه‌رمایه‌کی پۆتینی نییه‌، به‌لکه‌ به‌ره‌می به‌تالانبهرنی داها‌تی خه‌لک و قوهرگه‌ردنی سه‌رچاوه‌کانی ئابوری و پاره‌یه‌. به‌رگرتن به‌م دزی و تالانییه‌ حزبی و حکومیه‌یه‌ سیستماتیکه‌، پتویستی به‌گه‌ران نییه‌ بۆ نه‌وه‌ی بزانیته‌ کئ گه‌نده‌لی ده‌کات و کئ ده‌سه‌لاته‌کانی له‌خراب به‌کارهینانه‌وه‌و کردۆته‌ سه‌رچاوه‌یه‌کی به‌برشته‌ی داها‌ت و سود.

ئێستا ئینسان له‌ژێر بالای ب‌لندی هه‌ر ئاپارتمان و هه‌ر بازارو مارکیتیکي گه‌وره‌دا، له‌ پشتی هه‌ر قافله‌یه‌کی بازرگانیدا، له‌ په‌نای کۆمپانیاکان و به‌زینخانه‌ گه‌وره‌کاندا، له‌ که‌رته‌ تاییبه‌تیه‌کانی گواسته‌نه‌وه‌و گه‌یاندندا، تاده‌گات به‌ به‌لێنده‌رایه‌ته‌کانی

ئهمانه‌ هه‌موویان له‌ قوتی خه‌لکی کوردستان و له‌ خۆدزینه‌وه‌ له‌ خزمه‌تگوزاره‌یه‌کان و له‌ پوانکرنی بازاره‌وه‌، له‌ که‌لک وه‌رگرتن له‌ به‌رپرسیاریه‌تیه‌کی نابه‌رپرسانه‌، پێکه‌نران و قوتکراونه‌ته‌وه.

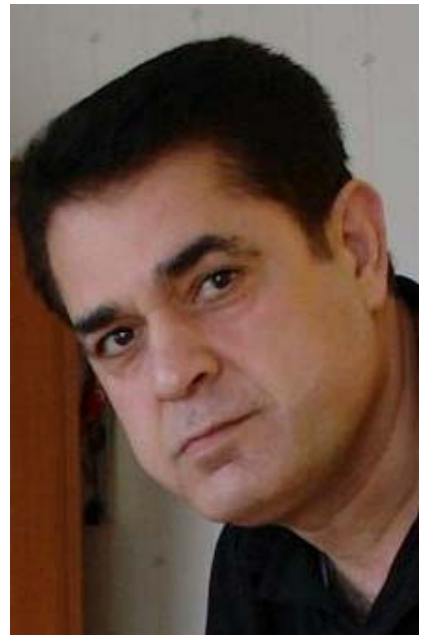
حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، له‌وه‌ ده‌چیت به‌دوای دزه‌ خوار پله‌ سه‌ده‌کانه‌وه‌ ب‌یت و پاداشتی دزه‌ گه‌وره‌کان بکات، نه‌گه‌ر نا دزه‌ گه‌وره‌کان به‌رپرسه‌ بالاکانی حزب و حکومه‌تن و سه‌رووت و سامانی نه‌قدی و غه‌یره‌ نه‌قدیان وه‌کو پۆژی پوناک دیاره‌ یان قابیلی زانیته‌.

ئهم دزیه‌ حزبی و حکومیه‌ی ئاشکرایه‌ش، که‌ له‌ دوو جغرافیای ده‌سه‌لاتدا نه‌نجام دراون و ده‌درین، له‌ به‌نه‌په‌تدا سه‌رچاوه‌که‌ی ده‌سه‌لاتی میلیشیایی و به‌ره‌می نه‌بونی ده‌ولت و هاوکات حکومه‌ت و پێکهاته‌ دامه‌زراره‌یی و یاسایه‌کانیه‌تی.

تا نه‌وکاته‌ش که‌ ده‌سه‌لات حزبی و میلیشیایی ب‌یت، جغرافیا دابه‌شی ده‌سه‌لاتی حزبی میلیشیایی ب‌یت، باسی به‌دامه‌زراره‌یی کردنی ئیداره‌ و به‌پێوه‌بردن، باسی یاسای سه‌راسه‌ری یاسایی و قه‌زا، باسی به‌رگرتن به‌دزی و تالانی حزبی و کۆتایه‌پینان به‌گه‌نده‌لی هه‌ینه‌ درۆیه‌کی زه‌به‌لاحه‌، که‌سی پیناخه‌له‌تینریت.

له‌ فه‌زای نه‌بوونی حکومه‌ت و ده‌ولت و سیسته‌میکی دامه‌زراره‌یی مؤدیرن و شه‌فاداد، هه‌موو به‌رپرسیاریه‌تیه‌کی حزبی و حکومی ده‌ش ب‌یته‌ سه‌رچاوه‌ی گه‌نده‌لی و دزی. ده‌سه‌لاتی حزبی و میلیشیایی له‌ کوردستان نمونه‌یه‌کی به‌رجه‌سته‌ی ئهم دۆخه‌یه‌، تالانی و گه‌نده‌لی له‌لایه‌ن

چەند قسە پەك سەبارەت بە بەرنامەى "دنیایەكى باشتر"

عەبدوللا مەحمود
abdulla.mahmud@gmail.com

بەرنامە (دنیایەكى باشتر) لە ساڵى 1994 وە نوسراوە، بێگومان ئەو ماوەیە تائێستا، كە دەیهو نیویكە، ئالوگۆرى ژۆر گەرە و چارەنوسساز وە كارێگەر لەسەر ئاستى دنیا روویانداوە. بەرنامە دواى چەند ساڵێكى ژۆر كەم یان باشتره بلێین كە جەرگەى هێرشى راست و چەپى بۆرژوازى دواى شكست و تەسلىم بوونى سەرمایەدارى بلۆكى دەولەتى لەبەرامبەر سەرمایەدارى بازاری ئازاد دا، نوسراوە. ئەم ئالوگۆرە جیهان داگرە گەرەبە كە مۆرى خۆیدا لەهەموو هاوكێشە سیاسى و ئابورى و كۆمەلایەتى و فكرى و فەرەنگى... و هەموو جەمۆجۆلە سیاسى و پێكخراویى و حزبىیانەى دنیاى، ئاواش مۆرى سیمای ئەو دەورانە بە پۆشنى بە بەرنامەو دیارە.

بەلام سەربارى ئەم هەموو ئالوگۆرە دنیاداگرە، بەرنامە لە ئاستى گشتى خۆیدا بەوێنەى رەخنەى ماركسیستى لەم نێزاهە و هەموو دەرواویشتەكانى لە جەنگ و بێمافى و چەوساندنەو و نابەرابەرى ئابورى و هەموو كۆپەرەو رەبەكانى... چ ئالوگۆرى تیا بكریت و چ وەكو خۆى بمریتێتەو بۆ كاتێكى تر تا حزبەكانى سەر بە رەوتى كۆمۆنىزمى كریكارى بە بەهاو بەشى لەسەر ئالوگۆرى پێویست بە بپارو سیاغەیهكى گونجاو دەگەن، هیچ لە حەقانیەتى بەرنامەو بنەما و ناوهرۆكى سەرەكى بەرنامە ناگۆیێت. بنەما سەرەكى بەرنامە، كە رەخنەى ریشەى یە لەم نێزاهە، بەوێنەى نێزایكى سیاسى و ئابورى و كۆمەلایەتى... تاد. پایە بنەرەتیهكانى كە بریتیه لە بە كالا بوونى هێزى كارو خاوەندارى پێنى سەرمایەدار بەسەر هۆیهكانى بەرەمەهێنداندا، وەكو كۆپى سەرمایەدارى و بناغەى چەوساندنەو، و جەنگ و مالدۆزى و بێمافى... وەكو خۆى باقییه. بەلام لە ئاستى تاییەتى تردا، ئەو تاییەتمەندیانەى بە پێى و لاى لە بەرنامەدا مشەخەس كراونەتەو، بە ئالوگۆرى سیستەمى سیاسى، ئالوگۆرى پێویست دەخاوى و هەركام لەو حزبانە بەپێى واقعیهتى سیاسى و ئابورى و چینیایەتى و سیستەمى سیاسى ئەم دەورانە دەتوانن لە كۆنگرەدا، ئالوگۆرى پێویست بكەن. لەو نێویدا پێویستى ئالوگۆر لە بەرنامەدا بۆ هەردوو حزبى عێراق و كوردستان ژۆر بەرچەستەیه. ئێمە لێزەدا تەنها لە پەيوەند بە بەرنامەى حزبى كۆمۆنىستى كریكارى كوردستانەو گرنكترین ئەو ئالوگۆرە كە بە كەوتنى بەعس پێویستە بكرین لە بەرنامەدا ئێشارە پێدەكەین و ئەكەینه بابەتى گفتوگۆ.

كەوتنى بەعس و دەسەلاتى دواى بەعس
لە دەسەلات كەوتنى پێژمى بەعس بەوێنەى سیستەمىكى سیاسى دیاركرارو سەربارى ئەوێ كە بەرەمەى شۆرش و هەلسانى جەماوەرى لەخواروێ خەلك نەبوو، بەلام كەوتنى ئەم پێژمە بۆو ماى ئالوگۆرىكى گەرە لە پێگەى ناسیونالیزمى عەرەبى لە دنیاى عەرەبداو لە عێراقیدا. ئەگەر دامەزراندنى دەولەتى عێراق بەوێنەى دەولەتىكى عەرەبى و قەومى كە عێراق بە

بەشێك لە نیشتمانى عەرەب و خەلكەكەشى بە بەشێك لە نەتەوێ عەرەبى پێناسە كەردبوو، وە لەیەكەمین ساتەكانى پێكەتتیهو، هەلگى فایرۆسى دەمارگىرى قەومى بوو. ئەوا بەدیاریكرارى پێژمى بەعس لەماوەى دەسەلاتدارىتى خۆیدا نوینەرایەتى بە كەردەوێ ئەو دەمارگىریه قەومییه بەدەستەو گرت. بەنەخشەو و ئاراستەى كەرد و بەژۆر مۆرى ناسیونالیزمى عەرەبیدا لە ناوچهوانى دانیشتمانى خەلكى عێراق. هەرۆهە بە دكتاتۆریه تێك كە لەبەرامبەر بە ئازادى و ناپەزایەتیه سیاسى و جەماوەریهكان پیاوێ دەكرد، جیگای بۆ هیچ دەنگ و رەنگێكى ناكۆك بەخۆى نەدەدا سەر بەرزىكاتهو و پێگى، بەزویى لەرێگای دەزگا هەمەرەنگە سەركوتەرو جاسوسیهكانەو، پۆبەپووى سەركوتى خۆیناوى دەپۆو. هەر بزوتنەوێهێكى سیاسى و جەماوەرى لەهەر گۆشەو شوینیكى عێراق لەژێر هەرچەشە بێمافیەك و بۆ هەر خواستىكى رەوا و پێخراپیت، یان هەر بزوتنەوێهێك بەهەر ناسنامەیهكەو خۆى نوندى و نیشان داویت، لە ئاستى حزبى و رێخراوى سیاسى یان كەسایەتى و بزوتنەوێهێكەو خۆبەخۆ... و بوویت، لەخوین هەلكێشاو و بە زەبرۆزەنگ و سەركوت، هەولێ لە بەنبردنى داو.

لەو نێویدا هەلاواردنى قەومى و دابەشكردنى دانیشتمانى لەسەر بنەماى ئینتیمای میلی كەردبوو بە یەكێك لە پایە بەرچەستەكانى قەوارو مانەوێ دەولەتى عێراق. جگە لەو هەش پێژمى بەعس بە خۆشكردنى ئاگرى هەستى قەومى و سەركوتكردنى هەر بزوتنەوێهێك بۆ وەستانەو بەرووى ئەم ناسنامە قەومییهو هەلاواردنە ئاشكرایەدا، وە بە وەستانەوێ خۆیناوى بەرووى ناپەزایەتى و بزوتنەوێهێكەو حەقخاوانەى خەلكى كوردستاندا بۆ مافەكانیان، وە بەكارهێنانى هەموو پێگایهكى پێر زەبرو زەنگ لەبەرامبەر بە خاویارانی ئۆتۆنۆمى و خودموختارى و مافى فەرەنگى و خویندن و... كێشەو قەلتى قەومى كەردبوو بە یەكێك لە سیمای قێزەوێهێكەو كۆمەلگاوە بەمەش كێشە كوردی كەردبوو بە گریهێهێكى گەرە و ئالۆسكاو ترسناكى كۆمەلگای عێراق. ناسیونالیزمى كوردیش بە بەدەستەوگرتنى ئەم كێشەیه و خۆبەستەوێهێك بە خواستەكانى خەلكى كوردستانەو تارادەى خۆ بەخاوەن هەلخستنى و لێكەلپێكانى مێژووى حەقخاوانەى خەلكى كوردستان بە مێژووى خۆى لە پێناو چیرینى بەشدارى لە دەسەلاتى مەرکەزیدا ئەم كێشەیهێ لە عێراقدا، تانەو پەرى خۆى پەلكێش كەرد. كەوتنى پێژمى بەعسى قەومى عەرەبى كۆتایى بەم دەورانىكى رەش هێنا چ لە عێراق و چ لە ناوچهكەدا.

كۆتایهێنان بەدەسەلاتى بەعس هەر وەكو چۆن خواست و ئارەزووى زۆریهێ هەرە ژۆرى دانیشتمانى عێراق بوو، یەكێك لە ئەرك و پێشمەرجهكانى شۆرشى كریكارى بوو لە عێراقدا، كە لە بەرنامەى حزبى كۆمۆنىستى كریكارىدا هاتبوو. چونكە كۆمۆنىزمى كریكارى و حزبەكەى لە عێراقدا هەر ئالوگۆرپو باش بونىكى پێشەى و بەرچەستەى لە ژێنى مادى و مەعنەوى خەلكى عێراقدا بە روخاندنى پێژمى بەعسەو گریدا بوو. لە ساڵى 2003 وە كە رێژمى بەعس نەماوە هاوكات دروشمى روخاندنى پێژمیش كە نەماوە، كۆتایى هاتوو.

بەدواى دەسەلاتى بەعسەو، دەسەلات لە عێراقدا تا ئێستا بەدەست ئەمریکایه، و لە پێگای پێكەتتیهانى حكومەتى تەوافوقیه ئەمریکا نەخشەو سیاسەتەكانى خۆى لە عێراقدا، دەباتە پێشەو. لەعێراقدا تائێستا دەسەلات لەدەست هیچ هێزێكى سیاسیدا نەگریساوێتەو، تەمەركۆز نەبوو. دەسەلات لەسەر بنەماى شوناسى قەوم و دین و تاییەتیه... بە شێوێ تەوافق "سازان" لەسەر مەبنای پێگەى میلیشیایى حزب و هێزى كوردستان بەو حالەتى ئێستایه وەو بە

قەوارە سیاسیهكان، و هاوسەنگى هێزى پانتایی قەلمەرەوێ دەسەلاتى میلیشیایكانیان، دابەشكرارو. هەركام لەو هێزى لایەنانەش سەر بەیهكێك لە ولاتانى ناوچهكەن یان بە پشتیوانى مادى و لۆجیستیکى ئەوان دەجولێنەو و هەندیکیشیان تەنها نەخشى وەكالەتى دەبینن.

هیچ كام لەو هێزە سیاسیانەى ئێستای بەشدار لە حكومەتى عێراقیدا، زەرەیهك ئینسانیت و ئازادىخوازان تیا نییه، هیچیان برۆیان بە دیموکراسى "بەمانا بۆرژوازى و باوەكەى" نییه، هەموویان هێزى تاسەرموخ كۆنەپەرستن و دژى خەلكین. بۆ برانەوێ هەر كێشەیهك لە پەرلەماندا!!، لەسەر شەقام و شوینی ژیان و گۆزەرانى خەلكیدا، قەتلگا وەرێدەخەن. تا نیشانى بەدەن خاوەنى هێزى توانای جەنگین.

مامەلەى حزبى كۆمۆنىستى كریكارى كوردستان، لەگەڵ ئەم دەسەلاتەدا، پێویستى بە پێناسەكردنىكى پۆشنە لە بەرنامەدا، راستە حزبى كۆمۆنىستى كریكارى كوردستان لەگەڵ دەسەلاتى بۆرژوا ناسیونالیستى كورد بەرەو پوو و مەیدانى سەرەكى هەلسورانی كوردستانە. ئەو هەش راستە كە زۆلمى قەومى لەسەر كوردستان نەماوە، بەلام مادام تا ئێستا كوردستان بە رەسمى لە دەولەتى مەرکەزى دانەپاروو نەبۆتە ولاتىكى سەرەخۆ، ئەگەرۆ هەرەشەى دوپارە داسەپاندنەوێ زۆلمى قەومیش هەیه. دەسەلاتى ناوەندى هەر هێزى بزوتنەوێهێك بێبات بەپێو و بەهەر لایەكدا تەمەكۆزى دەسەلات بشكێتەو، یەكێكە لەو لایەنە سەرەكیانەى كە كۆمۆنىزمى كریكارى بەگشتى و حزبى كۆمۆنىستى كریكارى لە كوردستان لەگەڵى بەرەو پوو. بۆیه بەرنامە دەبێ ئەم ئالوگۆرە پێكەتتیت، لەجیگای ئەو فۆرمۆلبەندى تر بخاتە جیگاكەى كە مامەلەى حزب و شۆرشى كریكارى لەگەڵ دەسەلاتى ئێستای دواى بەعس، مشەخەس بكاتەو.

كۆتایهێنانى زۆلمى قەومى و هەلئاسراو مانەوێ كێشەى كورد
هاوكات كەوتنى پێژمى بەعس لەدەسەلات، خود بەخود زۆلمى قەومى لەسەر خەلكى كوردستان كۆتایى پێهێنا، سیاسەتى تەعرب و تەبعیس و تەهجیرو سەركوت و زیندان، پلە دوویى... بە كورتیهكەى كۆتایهێنانى دەسەلاتى بەعس لەگەڵ خۆیدا كۆتایى هێنا بەشەپێكى هەمەلایەنەو جەنگیكى هەموو پۆژە كە لەژێر خەلكى كوردستان چەندین دەهە بوو بەردەوام بوو. بەلام دیارە ئەو مانای ئەو نیهی كێشەى كورد لە عێراقى دواى بەعسدا بەچارەسەر گەیشتوو و برۆتەو، نەخێر زۆلمى قەومى كۆتایى هاتوو بەلام كێشەى خەلكى كوردستان بەچارەسەرى كارساز و عەمەلى نەگەیشتوو. كێشەى خەلكى كوردستان بە هەلئاسراوى ماوەتەو و پۆبەرووى چەند ئەگەرێك. لەوانە لكاندنەوێ بە عێراقەو لە پێگای هەولەكانى بزوتنەوێ قەومى كوردەو كە هەولەكانیان كۆكە لەگەڵ هەولێ بزوتنەوێ قەومى عەرەبى لەچاوپێوێ بەرەسمى ناسپنى دەسەلاتدارىتى ئێستایاندا بەسەر خەلكى كوردستاندا و وەرگرتنى زەمانەتى ئەم دەسەلاتدارىتیه ئێستا. هەرۆهە دەست كورتبوونەوێ بەكەردەوێ ئەمریکاو ناكامیهكانى لەعێراقدا زەمینە خۆش دەكات بۆ دەخالەتى زیاترى ولاتانى ناوچهكە تا رادەى داگیركردنى كوردستان "ئەگەر ژۆر كاتیش بێت" و كۆتایهێنان بەم شێوێ لە دەسەلاتدارىتى ناسیونالیزمى كورد، ئەگەرێكەو بەرژەوێهێكەى دنیا ئەمانەى لە مەحال تێپەراندوو، بەتاییبەت بۆ پاشەكشەپێكردن بە پێگەى بزوتنەوێ قەومى كورد لە ئێستادا كە كارێگەرى راستەوخۆى لەسەر بزوتنەوێ ناسیونالیستى ولاتانى ناوچهكە مەلموسە. وە مانەوێ كوردستان بەو حالەتى ئێستایه وەو بە

بەرتمە گرتنى كێشەكەى و بەكارهێنانى هەموو پۆژەى لەكێشەكێشى سیاسى نێوان بزوتنەوێ قەومى كوردو بزوتنەوێ ناسیونالیستى عەرەبیدا بە رەوت گەلى ئیسلامیشتەو، ئەگەرێكى ترەو ماوەى پێنج ساڵە وەستانى بۆ نییه.

ئەگەرۆ خۆجیاكردنەوێ بزوتنەوێ حەقخاوانەى خەلكى كوردستان لە ئاسۆو ئامانجى بزوتنەوێ قەومى كورد و وەرگەرخستنى خواستى سەرەخۆى خەلكى كوردستان خستەگەرى ئێرادەى جەماوەرى بۆ گۆرینى بە بزوتنەوێهێكى بەهێزى سیاسى و كۆمەلایەتى لە پێناو جیاكردنەوێ كوردستان و پێكەتتیهانى ولاتىكى سەرەخۆ... ئەو ئەگەرە سەرەكیانە كە لەبەردەم ئابندەى خەلكى كوردستاندا یە. ئەمە یەكێكى ترە لەو ئالوگۆرەكانى كە دیسان پێویستە لە بەرنامە بێت.

ناسیونالیزمى كورد و ئە ئۆپۆزىسۆنەوێ بۆ ناو قەردەت
تا ئەو كاتەى بەعس لەسەر كار بوو ناسیونالیزمى كورد، ئۆپۆزىسۆنى پێژم بوو. هەمیشە لە كێشەكێشدا بوو لەگەڵ بەعس بۆ چیرینى بەشى حاكمیەت لە دەسەلاتى ناوەندیدا. كەوتنى ئەم پێژم، لە ئاكامى جەنگیكى فراوانى جیهانیدا لە جغرافیای عێراقدا، بزوتنەوێ ناسیونالیزمى قەومى كوردى لە ئۆپۆزىسۆنەوێ كەرد بە بەشە دەسەلات و ئەو خەونەى چەندین دەهەبوو بۆی لە "جەنگ و مفاووزات" دا بوو بە كەوتنى بەعس پێى گەیشت.

سەربارى ئەوێ بزوتنەوێ قەومى كورد لە 1991 وە لەزۆریهێ كوردستاندا، دەسەلاتى هەبوو، بەلام مانەوێ بەعس لەدەسەلات و بوونى هێزەكانى لەسەر سنورەكانەو، لەلایەكەو ئەم دەسەلاتەى بە ناجیگرو هەرەشەلێكراو پاگرتبوو، هاوكات شانشى بەشدارى دەسەلاتى لەگەڵ بەعسدا بۆ مەیسەر نەبوو.

كەوتنى بەعس لە ساڵى 2003 وە لەلایەكەو هەرەشەى بەكەردەوێ دەسەلاتى ناوەندى كە وەكو مۆتەكە وابوو لەسەر دەسەلاتدارتى ناسیونالیزمى كورد كۆتایى پێهێنا، لەلایەكى تریشتەو ئەوانى گەیاندا بەدەسەلات و لە ئۆپۆزىسۆن بوونى خست. ئێستا ناسیونالیزمى كورد خاوەنى پێگەیهكە لە دەسەلاتى ناوەندو چەندین پۆستى بالا لە ئاستى حكومەت و ئەنجومەنى وەزیران و پەرلەمان و سوپا و ئابورى و... لەدەست خۆیاندا یە و بەشێكن لە قەردەت. لە كوردستانیشدا تارادەیهێكى ژۆر رەسمیهتیان بەخشوو بە دەسەلاتیان و لەهەولێ ئەوێدان ئەم پێگەو دەسەلاتە بپارێزن و زەمانەتى تێكەچوونى لە ناوەندەكانى نێو دەولەتیدا بۆ مەیسەر بكەن.

كۆمۆنىزمى كریكارى لە كوردستان و ناسیونالیزمى كورد
بەدواى كەوتنى بەعسدا و دیار نەبوونى ئاسۆیهك بۆ دامەزراندنى دەسەلاتىكى مۆدێرن و حكومەتێكى سكوولارى غەیره قەومى كە تیایدا دانیشتمانى عێراق بەبێ لەبەرچاوگرتنى ناسنامەى قەومى و دینی و تاییى و وەكو ئەندامانى خاوەن مافى یەكسانى كۆمەلگا بن، و هیچ جۆرە جوداسازیهك جا پۆزەتیهێك یان نینگەتیهێك لەبەرامبەر خەلكى سەر بەمیللەتە جیاچیاكاندا پیاوێهێكێت. هاوكات بەهۆى خۆلقاندنى جوداسازى و داتاشینی ناسنامەى قەومى و تاییى و مەزەهیبى و بەسەر دانیشتمانى عێراقدا، هێندەى تر دابراوى بەكەردەوێ 13 ساڵى كوردستانى لە عێراق، دابراوتر كەرد. ئەمەش ئەركێكى گەرنگ و تەنانت چارەنوسسازى خستە سەرشانى رەوتى كۆمۆنىزمى كریكارى تا ئارایشى تازە بەخۆى بدات. بەپرسپاریهێ نیشاندان لەبەرامبەر ئەم ئەركەدا پێداویستى پێكەتتیهێكێتى حزبى كۆمۆنىستى كریكارى بۆ كوردستان، كەردە هەنگاویكى دواخستن هەلنەگەر.

تەوهرى تاییبەت بەبەرنامەى دینایهكى باشتر
روونكردنەوێهێك بۆ خۆنەران.

یەكێك لەباسەكانى كۆنگرەى دووهمى حزبى كۆمۆنىستى كریكارى كوردستان، چاككردنى بەرنامەو دارشتنەوێ بوو بەپێى ئەو گۆرناكارىیانە كە لەم دووهدیهێ دواىبەسەر كۆمەلگای كوردستاندا هاتوو، بەجۆرێك كە بەرنامەى كۆمۆنىزمى كریكارى هەموو ئەم ئالوگۆرە لەخۆى بگرێ و ئاراستەیهكى سیاسى و پراتیکى نوێ بخاتە بەردەم هەلسورانی بزوتنەوێ كۆمۆنىستى كریكاریهێو لە كوردستان. بۆ ئەم مەبەستەش كۆنگرە برپارى دا كە هەم لەئاست كۆمەلگادا و هەم لەئێو هەلسووپاوان و خاوەن بۆچوونى نێو بزوتنەوێهێكەماندا دەرگای دیالۆگ و قەسەو پاس بخاتە سەرپشت تا لەیهك موانزەرى تێوهریدا ئەو بەندانهى كە پێویستیان بەچاككردن هەیه گەلە بکریتهو. لەم سۆنگەیهو بلاوكرارى ئۆكۆتۆبەر بەسەرپەرشتى هاوێج عەبدوللا محمود، ئەم تەوهرى داناه و هەرچاره راوێچوونى یەكێك لەهاوێچیان و خاوەن ئەزەران بلاوێهێكەتەو. لەم تەوهرەدا بووار لەبەردەم هەمواندا كراو و ئازادانەیه هیوادارین بەرەو پووى بەشدارى گەرمى ئیوهدبیتەو. تەكاشامان ئەوێهێكە بۆ ناردنى بابەتەكانتان ویا وەرگرتنى هەرچۆرە زانیارى وانی پێشپاریك سود لەم ئەدەرس ئیمەیلە وەرگیرن:

abdulla.mahmud@gmail.com

كۆمۆنىزمى كریكارى و حزبەكەى " حزبى كۆمۆنىستى كریكارى عێراق" پێش پێكەتتیهێكێتى حزبى كۆمۆنىستى كریكارى كوردستان، تا ئەوكاتەى بەعس لەسەر كار بوو وەكو هەموو حزبەكانى ترى سەر گۆرەپانى سیاسى عێراق و كوردستان و ئۆپۆزىسۆنى پێژمى بەعس بوو. بە ئەمانى بەعس ئەگەر حزبە دەسەلات بەدەستەكانى بزوتنەوێ ناسیونالیستى كورد، بونە خاوەنى دەسەلات لە ناوەندو لە ئۆپۆزىسۆن بوون كەوتن. ئەوا پێكەتتیهێكێتى حزبى كۆمۆنىستى كریكارى كوردستان، راستەوخۆى بەمانای پێكەتتیهێكێتى حزبى ئۆپۆزىسۆنى واقعى و راستەقینهى دەسەلاتى بۆرژوا ناسیونالیستى كوردە لە كوردستانى عێراقدا. ... دیارە جگە لەو چەند مەسەلە میحوهریه، كە پێكەتتیهێكێتى مەسەلەى كەوتنى بەعس و تەخشیسكردنى سیاسەتى رەسمى بەرنامەیهێ بەرامبەر بەدەسەلاتى دواى بەعس، كۆتایى هاتن بە زۆلمى سەر خەلكى كوردستان بپارەسەرى كێشەكەى و هەلئاسراو مانەوێ كێشەى كورد. گۆرانی جیگاوپێگای بزوتنەوێ ناسیونالیستى كوردو كۆتایهێهاتن بە ئۆپۆزىسۆن بوونى و گەیشتنى بە دەسەلاتى مەرکەز. پێكەتتیهێكێتى حزبى كۆمۆنىستى

به‌شداری نه‌تەرپۆل له پیلانی جمهۆری ئیسلامیدا، مایه‌ی شه‌رمه‌زاریه‌!

ریبوار نه‌حه‌مه‌د

لهم بابته دژی هه‌موو ئۆپۆزیسیونی سیاسی و مخالفینی ئەم رژێمە. بۆیه دەبی هەر لەم سەرەتاییدا بە بەرپەرچدانەوه‌ی هه‌موو ئۆپۆزیسیونی ئەم رژێمە و هه‌موو لایه‌نگرانی ئازادی و مافه‌کانی ئینسان و خه‌باتکارانی دژی تیرۆرو ئیعدام و سه‌رکوتی سیاسی له ئاستی هه‌موو جیهاندا، مه‌حکوم به شکست و ناکامی بکریه‌.

ئهو‌ی له‌م نیوه‌دا جیگای راچله‌کان و هه‌لویسته‌یه‌کی زۆر جدیه‌ بۆ سه‌رجه‌م به‌شه‌ریه‌تی ئازادبخوازو موته‌مەدنی دنیا و هه‌موو هیزو دامه‌زراره‌وه‌کانی لایه‌نگری ئازادی و مافه‌کانی ئینسان، هاوکاری ئاشکراو شه‌رمه‌ینه‌ری پۆلیسی نیوه‌وله‌تیه‌ له‌گه‌ڵ ئەم پیلانه‌ چه‌په‌له‌دا. ئەم ده‌زگایه‌ به‌ چاوی داخراوه‌وه‌ که‌وتووه‌ته‌ پیش بۆ هاوکاری ئەم پیلانه‌ چه‌قیه‌ری ئەم رژێمە تیرۆریسته‌. ئەن‌ته‌رپۆل هه‌مان ئه‌و تۆمه‌تانه‌ی له‌ پای ئەم که‌سایه‌تیانه‌ نوسیه‌وه‌ که‌ دادگای ئه‌و رژێمە سه‌رکوتگه‌ره‌ بۆی هه‌لبه‌سته‌وه‌ به‌لام ئه‌وه‌ جیگای باوه‌رنیه‌ که‌ ئەن‌ته‌رپۆل له‌ نه‌زانی و بیئاگاییدا ئەم کاره‌ی کردبیت و کلاوی جمهۆری ئیسلامی چوینی به‌سه‌ریدا. چونکه‌ هه‌ر هاواله‌تیه‌کی ساده‌ی هه‌ر گۆشه‌یه‌کی ئەم دنیا به‌ بڕیک له‌ ئەلف و بۆی سیاسه‌ت سه‌رده‌ربه‌یه‌نی و ئاگای له‌ وه‌زعی رۆژه‌لاتی ناوه‌راسته‌ بیت، ده‌زانی ئەم رژێمە هاره‌ چ ده‌وریکی چه‌په‌ل ده‌گه‌یریت له‌و ناوچه‌یه‌ بۆ سازماندانی هیزو باندو ریکخراوی تیرۆریستی و ئیمکانیه‌ت هه‌ل‌رشتن بۆ تیرۆریزمی ئیسلامی و یه‌کیکه‌ له‌ فاکتیره‌ گه‌وره‌کانی نا ئەمنی ئه‌و ناوچه‌یه‌. کی هه‌یه‌ نه‌زانی ئەم رژێمە تا ئیستا ده‌یان هه‌زارکه‌سی له‌ مخالفینی خۆی هه‌لواسیه‌وه‌، ده‌یان که‌سی تریشی له‌ ده‌ره‌وه‌ی سنوره‌کانی ئێران تیرۆر کردوه‌، به‌ سەدان هه‌زار که‌س له‌ هه‌لسورواو و مخالفینی سیاسی ئەم رژێمە ناچار به‌ ژبانی په‌نابه‌ری کران. چۆن ده‌کریت باوه‌ریکریه‌ ئەن‌ته‌رپۆل له‌ نائاگاییدا، شانی داوه‌ته‌ ژیربیری هاوکاری پیلانی ئەم رژێمە و هیچ گومان و هه‌لویسته‌یه‌کی نه‌کردوه‌ له‌ ئاست حوکمی ئه‌و دادگاییه‌ی که‌ تا ئیستا حوکمی ئیعدام و سه‌نگه‌ساری به‌سه‌ر هه‌رزاران هاوالاتی بیتاواندا سه‌پاندوه‌؟

ئەم ره‌فتاره‌ی ئەن‌ته‌رپۆل مایه‌ی گه‌وره‌ترین شه‌رمه‌زاریه‌ بۆ ئەم ده‌زگایه‌. به‌لام ته‌نها شه‌رمه‌زارکردن به‌س نه‌یه‌. چونکه‌ ئەم هه‌نگاهه‌ کاریکی وه‌ها ده‌کات که‌ ئیتر هه‌لسورواوێکی سیاسی و ئۆپۆزیسیونی ئەم جۆره‌ ده‌وله‌ته‌ سه‌رکوتگه‌رانه‌ له‌ جه‌رگه‌ی ئه‌وره‌پاشادا هه‌لسورواوێکی سیاسیان به‌رتسه‌ک بیته‌وه‌ و ئەمنیه‌ت و ئارامیان بۆ نه‌مین. پێویسته‌ ئەم تاوانه‌ی ئەن‌ته‌رپۆل له‌گه‌ڵ شه‌پۆلی ناره‌زایه‌تی و نه‌فره‌تی به‌ریلاو پانو پۆری لایه‌نگرانی ئازادی و مافه‌کانی ئینسان له‌سه‌راسه‌ری دنیا دا به‌ره‌وره‌بویه‌ت. ئەن‌ته‌رپۆل ده‌بی باجی ئه‌و تاوانه‌ گه‌وره‌یه‌ بداته‌وه‌ که‌ له‌ جیاتی گه‌ران به‌دای باند هه‌تیرۆریست و ئینسانکوژه‌کانی جمهۆری

ئیسلامیدا، که‌ لیستیکی درێژ له‌ هه‌لسورواوێکی سیاسی مخالفی ئەم رژێمیان تیرۆرکردوه‌، له‌وانه‌ غولامی کشاوه‌روز و قاسملۆو شاپور به‌ختیارو شه‌ره‌فکه‌ندی و ...دیقی که‌مانگه‌رو...که‌چی به‌ چاوی داخراوه‌وه‌ که‌وتووه‌ته‌ هاوکاری و به‌ره‌وه‌پیشبردنی ده‌ستوری ئەم رژێمە تیرۆریسته‌. ئەمه‌ خه‌تایه‌کی گه‌وره‌یه‌و ده‌بی باجه‌که‌ی بدریته‌وه‌.

هه‌ر هیزو لایه‌نیک ئەم هه‌نگاهه‌ به‌ جدی نه‌گریه‌ت و کاردانه‌وه‌ی شایسته‌ی نه‌بیت له‌ به‌رامبه‌ریدا، ته‌نها ده‌توانی به‌لگه‌ی ناجیدیونی خۆی بیت له‌ ئاست ئه‌و پیلانه‌ی که‌ نه‌گه‌ر برواته‌سه‌ر، ده‌توانی

ته‌نانه‌ت مه‌یدانی ده‌ره‌وه‌ی وولاتیش له‌ هه‌موو ئۆپۆزیسیونی ئەم رژێمە نائهمن بکات. تا ئه‌و جیگایه‌ی به‌ پیلانی جمهۆری ئیسلامی ده‌گه‌ریته‌وه‌ و چۆنیه‌تی لیکدانه‌وه‌ی ئه‌وه‌ی که‌ ئەم پیلانه‌ ئه‌گه‌ر سه‌ریگریه‌ت عاقیبه‌ته‌که‌ی چۆن ده‌بیت، به‌ جیگای خۆی. هه‌ر هیزولایه‌نیک سیاسی ده‌کریت به‌ هۆی ریبازی سیاسی یان چه‌سایه‌ت یان ته‌سکبینه‌ی خۆیه‌وه‌، ئه‌وسه‌ری ئەم هاوکیشه‌یه‌ و ئاکامه‌که‌ی نه‌بیت، یان نه‌یسه‌لمینتی. به‌لام لانی که‌م ئه‌وه‌ی که‌ ئەن‌ته‌رپۆل به‌م راشکاو به‌ شانی داوه‌ته‌ ژیربیری هاوکاری ئەم رژێمە تیرۆریسته‌ی و ناوو پۆسته‌ری هه‌لسورواوێکی سیاسی ناسراوی ئۆپۆزیسیونی رژێمی ئێرانی به‌ تۆمه‌تی تیرۆریزم و تاوان راگه‌یاندوه‌، هه‌ر له‌م ئاسته‌داو به‌ئێ ئه‌وه‌ی هیچ هه‌نگاوێکی تری به‌دوادابیت و به‌ده‌ر له‌ هه‌ر لیکدانه‌وه‌یه‌ک، رووداویکی زۆر گه‌وره‌و راچله‌کینه‌ره‌ و کاردانه‌وه‌یه‌کی گه‌وره‌ی ده‌وێ. خۆلادان له‌مه‌ خۆلادانه‌ له‌ به‌رپرسیاره‌تیه‌کی سیاسی گه‌وره‌و به‌لگه‌ی نه‌بوونه‌ له‌ ئاستی ئه‌و به‌رپرسیاره‌تیه‌.

هه‌روه‌ها ئەم رووداوه‌ به‌ توندی په‌یوه‌سته‌ ده‌بیت به‌ کۆمه‌لگای عیراق و هیزه‌ سیاسیه‌کانی سه‌ر ساحه‌ی سیاسی عیراقه‌وه‌. جمهۆری ئیسلامی سه‌له‌هایه‌ عیراقی کردوه‌ته‌ یه‌کیکه‌ له‌ مه‌یدانه‌ سه‌ره‌کیه‌کانی بردنه‌ پیشی کاری تیرۆریستی. پێشتر بانده‌کانی ئەم رژێمە شاره‌کانی کوردستانیان کردبوه‌ مه‌یدانی ته‌راتینی خۆیان و ده‌یان و بگه‌ر سه‌دان کاری تیرۆریستانیا تیایدا ئه‌نجامداوه‌. له‌

سالانه‌ی داویشدا به‌ هۆی ئه‌و هه‌لومه‌رجه‌ی له‌ ئاکامی شه‌رو داگیرکاری ئەمریکادا خولقاوه‌، ده‌رگا بۆ جمهۆری ئیسلامی ئاوه‌لابوه‌ که‌ سه‌راسه‌ری عیراق بکاته‌ مه‌یدانی کاری تیرۆریستی. ئیستا ئەم رژێمە ده‌ستی خسته‌وته‌ نیو زۆریک له‌ دام و ده‌زگاکانی ئیستای عیراقه‌وه‌و فاکتیره‌یکی گه‌وره‌ی ئه‌و وه‌زعه‌ نائهمنه‌یه‌ که‌ بۆ خه‌لکی عیراق خولقی‌نراوه‌. چونه‌پیشی ئەم پیلانه‌ی جمهۆری ئیسلامی و هاوکاری ئەن‌ته‌رپۆل له‌گه‌لیدا، ده‌ستی ئەم رژێمە له‌ هه‌موو ئاستیکدا بۆ کاری تیرۆریستی و ئاژاوه‌گیران و تیکدانی ئەمنیه‌ت، هه‌روه‌ها هاوکاری دام و ده‌زگا میلیشایه‌کانی داروده‌سته‌ی حاکمی ئیستای عیراق له‌گه‌لیدا ئاوه‌لاتر ده‌کات.

شایانی باسه‌ که‌ چه‌ند مانگ له‌مه‌وبه‌ر، پیش ئه‌وه‌ی ئەن‌ته‌رپۆل به‌ ره‌سمی بگه‌یته‌ هاوکاری ئەم پیلانه‌، دامو ده‌زگاکانی داروده‌سته‌ی حاکمی ئیستای عیراق که‌ به‌شیک زۆریان به‌ ده‌ستوری جمهۆری ئیسلامی ده‌جولینه‌وه‌، هه‌ر به‌ ناوی ئەن‌ته‌رپۆل و داواکاری رژێمی ئێرانه‌وه‌، که‌وتبونه‌ خۆ بۆ بردنه‌پیشی ئەم پیلانه‌ی جمهۆری ئیسلامی. له‌م باره‌یه‌وه‌ له‌گه‌ل به‌رپرسیاری کۆنگره‌ی ئازادی عیراق په‌یوه‌ندیان گرتبوو، داوی زانیاریان له‌سه‌ر ئەم 12 که‌سایه‌تیه‌ کردبوو. بیگومان له‌لایه‌ن کۆنگره‌ی ئازادی عیراقه‌وه‌ وه‌لامی شایسته‌یان وه‌رگرتبوه‌. به‌لام ئه‌وکات مه‌سه‌له‌که‌ هه‌ر له‌م ئاسته‌دا وازی له‌یه‌نرا و به‌ جدی نه‌گیرا، چونکه‌ له‌ راستیدا ئەم راده‌یه‌ له‌ فه‌زاحت بۆ ئەن‌ته‌رپۆل پیشینه‌ی نه‌ده‌کرا.

بۆیه ئه‌وه‌ ئه‌رک و به‌رپرسیاره‌تیه‌کی سیاسی گه‌وره‌یه‌ له‌ ئه‌ستۆی هه‌موو ئه‌و هیزانه‌ی که‌ به‌ته‌نگ ئارامی و ئەمنیه‌ت و پاک راگرتنی فه‌زای سیاسیه‌وه‌ن، هه‌لویستی مه‌حکمه‌ به‌رامبه‌ر ئەم مه‌سه‌له‌یه‌ بنوین، ئەم پیلانه‌ی جمهۆری ئیسلامی و به‌ تاییه‌ت هاوکاری ئەن‌ته‌رپۆل له‌گه‌لیدا، مه‌حکوم و ریسوا بکه‌ن. به‌ تاییه‌تی به‌ره‌ی چه‌پ و ئازادبخوازی ئەم کۆمه‌لگایه‌، ریکخراوه‌کانی کریکاران و لاوان و ژنان و لایه‌نگرانی مافه‌کانی ئینسان، هه‌ر حیزب و لایه‌نیک سیاسی که‌ په‌ی به‌ ئاکامی تالی ده‌خاله‌تی جمهۆری ئیسلامی له‌ عیراق بردوه‌، رۆشنی‌ریان و نوسه‌ران و هونه‌رمه‌ندان و شاعیرانی لایه‌نگری ئازادی...چاوه‌ورانی ئه‌وه‌یان لیده‌کریت که‌ چالاکانه‌ بۆ پوچه‌لکردنه‌وه‌ی ئەم پیلانه‌ چه‌په‌له‌و مه‌حکوم کردنی هاوکاری ئەن‌ته‌رپۆل له‌گه‌لیدا، ده‌نگ هه‌لبێن، به‌ نوسین، به‌ ناردنی نامه‌ی ناره‌زایه‌تی، به‌ ئیمزاکردنی یاداشتنامه‌ی به‌ کۆمه‌ل، به‌ به‌ریخستنی چالاکی جۆراوجۆر...به‌شداری بکه‌ن له‌ هه‌ول و خه‌باتیک که‌ له‌م پیناوه‌دا به‌ریخراوه‌. هه‌ر دوو حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراق و کوردستانیش ده‌بی ئەم مه‌سه‌له‌یه‌ زۆر به‌ جدی بگرن و ده‌وریکی تاییه‌تی و گه‌وره‌ بگه‌رن له‌ پوچه‌لکردنه‌وه‌یدا.

200-12-24

پاشاوه‌ی...چه‌ند قسه‌یه‌ک سه‌بار ه‌ت به‌ به‌رنامه‌ی "دنیا به‌کی باشتر"

له‌زمینه‌ی ئەن‌ته‌رنیته‌ت و تۆره‌ ئاسمانی و زه‌مینه‌ی کان و به‌یه‌که‌وه‌ گرێدانی دنیا و نه‌خشی له‌م سه‌رده‌مه‌دا...تاد، تا ده‌کات به‌ چاوخشانده‌وه‌ی به‌ به‌رنامه‌ له‌ به‌ره‌ی وه‌رگه‌رانه‌وه‌ دیاره‌ لێره‌ مه‌به‌ست به‌کوردی کردنی نییه‌، به‌لکه‌ مه‌به‌ست ساده‌کردنه‌وه‌و هاوکات راستکردنه‌وه‌ی ئه‌و وشه‌و ده‌سته‌واژانه‌یه‌ که‌ وه‌رگه‌رانه‌که‌ی وردو پر دیقه‌ت نییه‌، یان قورسه‌و ئاسان

مه‌سه‌له‌ی پویه‌پویه‌وه‌ی پيسبوونی ژینگه‌و ئالوگۆری که‌ش و هه‌واو کاریگه‌ریه‌کانی به‌سه‌ر به‌شه‌ریه‌تی دنیا، بریتین له‌ دوو پرسی زۆر گرنگی ئەم سه‌رده‌مه‌و داها‌تو که‌ دنیا سه‌راسیمه‌ی گۆرانکاریه‌کانیه‌تی. هه‌روه‌ها مه‌سه‌له‌ی سوپای و چێگاو پێگای سوپای خۆبه‌خش و حیرفه‌یی، مه‌سه‌له‌ی په‌یوه‌ندی و راپه‌له‌کانی به‌یه‌که‌وه‌ به‌سته‌نه‌وه‌ی دنیا

کریکاری کوردستان و پویه‌روبوونی راسته‌وخۆی له‌گه‌ڵ ده‌سه‌لاتی بزوتنه‌وه‌ی بۆرژوا ناسیونالیستی کورد، به‌وێنه‌ی ئۆپۆزیسیونی ئەم ده‌سه‌لاته‌. که‌ مه‌سه‌له‌ی زۆر جدین و پێویسته‌ به‌ دیقه‌ته‌وه‌ له‌ به‌رنامه‌دا بگۆجێنرێن.

هاوکات چه‌ندین مه‌سه‌له‌ی تری گرنگی تریش هه‌ن که‌ پێویستی به‌ ئیضافه‌، ئالوگۆر، هه‌یه‌ له‌ به‌رنامه‌دا. له‌وانه

پیلانی زه‌بوانه‌ی رژێمی ئیسلامی ئێران له‌دژی ئۆپۆزیسیۆن مه‌حکومه‌!

به‌پیتی راگه‌یاندنی حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری ئێران- حیمکه‌تیست، جمهۆری ئیسلامی ئێران پیلانیکی دژی هه‌لسورواوێکی سیاسی و رابه‌ران و چالاکوانانی ئۆپۆزیسیۆن له‌ ده‌ره‌وه‌ی وولات داڕشتوه‌ که‌ ده‌یه‌وێ له‌ریگای پۆلیسی نیو ده‌وله‌تی (ئینته‌رپۆل)ه‌وه‌ به‌رپۆیه‌ی به‌ریت. بۆئهم مه‌به‌سته‌ جمهۆری ئیسلامی تۆمه‌تی تیرۆرو تاوانی ریکخراوی داوه‌ته‌پال ئه‌و که‌سانه‌و داوی له‌ ئینته‌رپۆل کردوه‌ بۆ ده‌ستگیرکردن. پۆلیسی ئەن‌ته‌رپۆلیشه‌ ره‌سمی ئه‌و که‌سانه‌یان وه‌کو که‌سانی مه‌تلۆب (wanted) بلۆک کردووه‌ تا له‌وریگایه‌وه‌ بتوانن شوێن و جێگایان په‌یدا بکه‌ن و ده‌ستگیریان بکه‌ن. دیاره‌ ئه‌گه‌ر ئەم پیلانه‌ی رژێمی ئیسلامی ئێران و ئەم هاوکاریه‌ کۆیرو ئه‌حه‌قه‌یه‌ی ئینته‌رپۆل سه‌ریگه‌ڕێ ئه‌وا ئه‌گه‌ری ته‌سلیمکردنه‌وه‌یان به‌ رژێمی تیرۆریستی ئێران ئه‌گه‌ریکی کراوه‌ده‌بیت! ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ تا ئیستا له‌لایه‌ن پۆلیسی ئینته‌رپۆله‌وه‌ ره‌سمیان بلۆک کرده‌وه‌ و بۆیان ده‌گه‌ڕێن: کوروشی موده‌ریسی سکرتیری کۆمیته‌ی ناوه‌ندی حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری ئێران- حیمکه‌تیست و ژماره‌یه‌کی دیکه‌ له‌ ئەندامانی رابه‌ری و کادره‌ ناسراوه‌کانی ئه‌و حیزبه‌ی تێدایه‌.

بیگومان ئەم پیلانه‌ی رژێمی تیرۆریه‌روه‌ری ئێران له‌دژی رابه‌ران و هه‌لسورواوێکی بزوتنه‌وه‌ی کۆمۆنیستی کریکاری و تیکۆشه‌رانی ئازادبخوازو یه‌کسانبخوازو تاییه‌تی سه‌رجه‌م ئۆپۆزیسیۆنی سیاسی ئەم رژێمە به‌گشتی، که‌ له‌ریگای پۆلیسی نیوه‌وله‌تیه‌یه‌وه‌ ده‌بیاته‌پیش، بۆئهم وه‌یه‌ که‌ ده‌ستی سه‌رکوتی ئەم رژێمە هارو درنده‌یه‌ بگه‌یه‌نن ته‌ ده‌ره‌وه‌ی وولاتیش و هیچ شوێنیک ئارام بۆ نه‌یاریانی سیاسی رژێمه‌که‌ی نه‌هێڵیته‌وه‌. هاوکات په‌یامیکیش به‌ خه‌لکی ئازادبخوازو نارازی ناوخۆی ئێران بدات که‌ بێجگه‌ له‌ ته‌سلیمیون و ملدان به‌رژێمه‌ دژی به‌شه‌ریه‌که‌ی ئه‌و هیچ زیگایه‌کی تریان له‌پیش نیه‌! ئه‌گه‌ر رژێمی سه‌رکوتگه‌ری ئیسلامی ئێران له‌ناوخۆی ئێران به‌ زه‌بری کوشتار و زیندان و سیداره‌ هه‌لسورواوێکی کریکاری و کۆمۆنیستی و خه‌لکی ئازادبخوازو نارازی و نه‌یاره‌ سیاسه‌کانی خۆی بیده‌نگ ده‌کات و له‌ناویان ده‌بات، ئه‌وا ئیستا به‌هاوکاری ئینته‌رپۆل ده‌یه‌وێ ده‌ستی ده‌زگای سه‌رکوت وداپلۆسی و تیرۆری بگه‌یه‌نن نه‌یاریانی سیاسی و ئۆپۆزیسیۆنی سیاسی خۆی له‌ ده‌ره‌وه‌ی وولاتیش!

ئه‌گه‌ر ئەم پیلانه‌ی رژێمی جمهۆری ئیسلامی ئێران سه‌ریگه‌ڕێ، نه‌ک کۆمه‌لێک ئینسانانی ئازادبخوازو یه‌کسانبخوازو تیکۆشه‌ری ریگای ئازادی چینی کریکارو ئازادبخوازی و ئینسانیه‌ت له‌ئێران رویه‌ری هه‌ره‌شه‌ی مه‌رگ ده‌بنه‌وه‌، به‌لکو ده‌بیته‌ پیشینه‌یه‌کی مه‌ترسیدار بۆ هه‌موو ئۆپۆزیسیۆنی ئێرانی له‌ده‌ره‌وه‌ی وولات و له‌مه‌ش ترسانکتر ده‌بیته‌ کارتیکی ده‌ستی هه‌موو رژێمه‌ سه‌رکوتگه‌ر و درنده‌و دژی ئازادی و دژه‌ ئینسانیه‌کانی دیکه‌ی دنیا که‌ ئارامی و ئاسایشی ژبانی نه‌یاریانی سیاسی خۆیان له‌ ده‌ره‌وه‌ی سنوره‌کانی ده‌سه‌لاتی خۆشان هه‌لگرن. به‌مجۆره‌ هیچ شوێنیک ئارام بۆ ئه‌و که‌سانه‌ نامنێننه‌وه‌ که‌ به‌هۆی بیروباوه‌پو هه‌لسورواوێکی سیاسیه‌وه‌ له‌ژێر هه‌ره‌شه‌ی زیندان و سیداره‌دان!

وه‌ستانه‌وه‌ به‌دژی ئەم پیلانه‌ دژی قه‌زونه‌ی رژێمی تیرۆریستی ئیسلامی ئێران له‌دژی هه‌لسورواوێکی کۆمۆنیستی کریکاری و سه‌رجه‌م ئۆپۆزیسیۆنی سیاسی ئه‌و رژێمە ئه‌رکی هه‌موو که‌س و لایه‌نیک ئازادبخوازو ئینساندۆسته‌ له‌ هه‌ر جێگایه‌کی ئەم جیهانه‌دا بیت، به‌تاییه‌تی ئه‌و که‌س و لایه‌نانه‌ی که‌خۆیان قوربانی سته‌م و سه‌رکوت و داپلۆسیه‌ی رژێمه‌ سه‌رکوتگه‌ره‌کان و یاخود له‌دژی سه‌رکوت و بیمافی و له‌پێناوی و ئازادی و یه‌کسانی و مافه‌ ئینسانانی وه‌مه‌ده‌نیه‌کان خه‌بات ده‌کهن.

ئیمه‌ له‌حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردستان- ریکخراوی ده‌ره‌وه‌، که‌ زۆر به‌ قوولی خه‌ته‌ری ئەم پیلانه‌ی رژێمی ئێران هه‌ست پێده‌که‌ین، به‌وپه‌ری توانامانه‌وه‌ تیده‌کۆشین بۆ پوچه‌لکردنه‌وه‌ی ئەم پیلانه‌و داواش له‌ هه‌موو که‌سایه‌تی سیاسی و ده‌زگا و ریکخراوه‌ ئیساندۆسته‌کان و لایه‌ن و حیزبه‌ سیاسیه‌کانی کوردستان و دنیا ده‌کهن که‌ لایه‌نگری ئازادی هه‌لسورواوێکی سیاسی و ئازادی بیروباوه‌پو، به‌وپه‌ری لێپروایه‌وه‌ و به‌شێوازی خۆیان کاریکه‌ن بۆ پوچه‌لکردنه‌وه‌ی ئه‌و پیلانه‌ی رژێمی ئیسلامی ئێران له‌دژی ئۆپۆزیسیۆن و رویی ناره‌زایه‌تیه‌کانیان بکه‌نه‌ پۆلیسی ئینته‌رپۆل و جمهۆری ئیسلامی ئێران یان سه‌فاره‌خانه‌کانی ئه‌و رژێمە له‌ ده‌ره‌وه‌ی وولات.

ریکخراوی ده‌ره‌وه‌ی حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردستان
2009-12-18

دهستهی نووسهران: موزفهر عهبدولا، جههغفور، نوری بهشیر، سامان کریم، سهعید نهجهده، عامر ساییر، عهبدولامحمود، محسن کهریم، جهمال موحسین، شوکاک عبدالستار، تاهیر جهسن، جهبار موستهفا پهپوهندی راستهوخۆ به سهر نووسهر وه: موبایل: 07708924173 بان 07707679334 نۆرمال: 3128931 نوینهری دهرهوه: نوری بهشیر 00447960669896

بۆناردنی بابهت و پهپوهندی: www.hkkurdistan.org Email: saya.xasraw@yahoo.co.uk :october_917@yahoo.com

شه پۆلیکی کوشتن و تیرۆر، شاری سلیمانی دهگریته وه!

لهماوهی دوومانگی پارێدوویدا زیاتر له 6 حالته که ناماژه بۆکردهوهی تیرۆریستی دهکهن، پهوشی ئەمنی شاری سلیمانی به رهو شپهزیهی بردووه. دواین حالتهی ئەم کردهوه تیرۆریستیانه رفاندنی کارمه نیدیکی پۆژنامهی هاولاتی بووه که له لایه چهند کهسیکی نه ناسراوه دهستی بۆبراهه. ئەم پووداوانه که له چوارچێوهی بارگرژی و توندبوونهوهی کیشه وپیکدان و ههلهپژینه ئیعلامیهکانی ئەم دواپانهی نۆوان گۆپان ویهکیتهی دا هاتوته کایهوه، به تهواوی سهرنجی چاودێران و خه لکی به ناگای شاری سلیمانی بۆ لای خۆی راکیشهوه و بۆ ته مایه ی نیکه رانهکی گه وری خه لک. هاوکات ئەم کرده وانه له حالیکدا دهستی بۆ ده بریت که ناره زایهتی خه لکی شارۆچکه ی پیره مه گرون، سه رده قی دهنگی ناره زایه تی ناوچه کانی تری سنوری پارێزگای سلیمانی شکاندووه و دۆخیک ناره زایه تی گشتی هیناوه ته کایه وه. هه رچه ند ئەم کرده وانه به شیکێ زۆریان ده چینه خانه ی کرده وهی تیرۆری سیاسی یه وه و هه ندیکێ که می شیان به ره هه می سه ره لده وانه ی کیشه ی کۆمه لایه تین، که له پارێدوویدا پوویاندا وه به لام حاکم قادر په پوه به ری ئاسایشی گشتی له مباره وه ئه وه ی پاگه یاندا وه که تیرۆری سیاسی له کوردستاندا بوونی نییه و ئه وه شی

دواستوون

وهزارهتی کار و دیپورت کردنه وهی کریکارانی دهرهکی و هه لویسته یه ک!

حسین سالح

رۆژی 27/12 هه والیک له لایه ن وهزاره تی کاره وه بلاو کرایه وه، که گویه کۆمه لیک کۆمپانیای وه هه می له کوردستان کارده که ن و کریکارانی بیانیان بۆ کار هینا وه ته کوردستانه وه، به م هۆیه شه وه بریاری دیپورت کردنه و یان به سه ردا رواه، ئەم کریکارانه پیشتر له لایه ن وهزاره تی کاری عیراقیه وه هاتونه ته عیراق و له ناوچه ی سه وزدا ده ست به کاریبون وله ویشه وه بۆ کار په یدا کردن

پوویان له شاره کانی کوردستان کردووه. به لام به مه به سته ی پاگرتنی شه پۆلی کۆچ کردنی ئەم کریکارانه وهزاره تی کاروباری کۆمه لایه تی حکومه تی هه ریم لیژنه یه کی پیکه یناوه بۆ راهه دووان وگرتنی ئەم کریکارانه و ناردنه و یان بۆ ئه و ولاته ی که لئوه ی هاتوون. به هانه ی ئەم هه نگا وهی ده سه لاتدارانی کوردستانیش ئه وه یه که ئەم کریکارانه یاسایی نیین و مۆله تی کاریان له حکومه تی هه ریم وه رنه گرتووه و سه ر به و کۆمپانیایانه بوون که گری به ستیان له گه ل حکومه تی عیراقیدا کردووه!! هیشتا ئه وه ش له گوماندا یه که ده سه لاتدارانی کوردستان بۆ ره زه وه ندی خۆیان تچه ند ده ستیان له گه ل کۆمپانیا فره ره گه زی په کانی نیوخۆی عیراقدا تیکه ل کردووه، تا پیکه وه ئەم هه نگا وه چه په له له دژی کریکارانی دهره کی به نه پیشه وه. جیگای خۆیه تی ئاماژه به وه به دین که له کاتی کدا ئەم سیاسه ته له دژی کریکاران به رپۆه ده بریت که سه ندیکای کریکارانی کوردستانی سه ربه حزه ده سه لاتداره کان بوونیان هیه و هیه قسه یه کیش نه به زاریاندا دیت و نه خۆیان ده که نه خاوه نی کیشه یه کی ئاوا. ئەمه له کاتی کدا یه که ئەم کریکارانه بژوویان به په یدا کردنی کاره وه به نه وه ش نامرۆقانه تر نییه که نانبروا بکریین.

به لام ده سه لاتدارانی کوردستان و لیژنه ی کاروباری کۆمه لایه تی بۆچی ده ست بۆ دیپورت کردنه وهی کریکارانی دهره کی ده بات؟ ئایا کوردستان جیگای ئەم جۆره ئینسانانه ی تیا نابیه ته وه که ده ستیان له پا په راندنی پۆژه ئابووری په کاندا هیه وه وک به ره ئنجام یه کی پویتی کردنی سه رمایه ی دهره کی وه اتنی سه دان پۆژه ی بیانی بۆ عیراق و کوردستان ئه وانیش بۆ کار په یدا کردن په دووی ئەم شه پۆله که وتوون!

ده سه لاتدارانی کوردستان که پۆژانه باس له حکومه تی فیدرالی عیراقی ده که ن و خۆیان به به شیک له ده وه لته ی عیراق ده زانن و داوا ی به شی بۆ دجه و سه رمایه ده که ن، که چی ئه و کریکارانه ی که پیشتر له یگای گری به سته ی ده وه لته ی عیراقه وه هاتونه ته ناوچه که وه به په سمی ناسن و له سه رو هه موو په رنه سی پیکی ئینسانیا نه وه خه ریکی بی کار کردن و برینی موچه ی ئەم ئینسانانه ن، که جه گه کار کردن هیه مه رام یکی تریان نییه. بیگومان هه نگا و یکی ئاواش نیشان ده دات که ناسیونالیزم و ده سه لاته کی نه ک هه ره لوه وانگه ی سه رمایه ی قه ومی و یازاری به رزه وه ندی په کانی خۆیا نه وه سه بری به های ئینسانه کان و پۆلیان له کۆمه لگادا ده کات به لکو ئاماده یه بۆ مه رمای قازانج په رستی خۆیان زیان و بژیوی له هه ر ئینسانیک به سته نته وه. ئەم ده سه لاته که پۆژانه پشی پشی بۆ سه رمایه ی پۆژه و کۆمپانیا بیانیه کان ده که ن و ئاماده ن بۆ پاکیشانی ده سته ی سه رمایه کانی دهره کی بۆ ناوخۆی کوردستان، هه موو ته نازولیک به کن، به لام ریگا ناده ن به کریکارانی بۆ کار کردن له کوردستاندا بمینته وه. ئەمه له کاتی کدا یه که هیه چ شتیک له وه ساده تر نییه حکومه تی عیراقی به رپرس به کن و ریگا چاره ی شیوا بۆ له سه رکار مانه وه وه رگرتنی مافی ئەم کریکارانه هه نگا و بنین. دهر کردنی کریکارانی دهره کی به م شیویه و به ی حساب بۆ کردنی ره نج و میخه نت و مافی ژیان و کاریان جار یکی تر ده سه لاتدارانی کوردایه تی وه ک هه ره حکومه ت و ده سه لاتیکی سه رمایه له مه که کی دژی کریکاری و دژی ئینسانی ده داته وه.

له ئارادابوونی ئازادی بیه دوشه رتی سیاسی بۆ هه موو لایه نه کان، مه رچی له سه رکار بوونی ده سه لات و حکومه تیکی مه ده نییه!

پاشماوهی.. سه رچاوه ی به سیستماتیک کردنی تالانی و

ده وتانی کۆتایی به فه هودی دا هاتی کۆمه لگا و گه نده لی به پینیت که خوازیاری به رابه ری ئابوری و کۆمه لایه تی،... بیت، هیه چ کام له حزب و باله کانی بزوتنه وه ی قه ومی کورد، دژی نابه رابه ری ئابوری نیین. بۆیه بانگه شه که یان جه گه له مزایه ده یه کی سیاسی هاوکات گه مه یه کی سیاسی بۆ ئیحتیوا کردنی ناره زایه تی په رادیکال و پیشکه و تخوازه کان که به دژی تالانی و گه نده لیدا له مه یاندا یه. 2009-12-28

ده سه لاته وه سیستماتیک کراوه. موچه ی و ئیمتیازی هه ر به رپرسیکی بالای حزبی و هه ر وه زیر و هه ر په ره مانتریک به به راود به موچه ی کارمه ندان و فه رمان به ران و دا هاتی تاک له کۆمه لگادا .... گه نده لی و دزییه کی ئاسایمان نیشان ئه دات و به رچه سته ئه کات، ئەمه جه گه له وه هه موو ئیمتیازانه ی که به شه شیوه ی په سمی تر وه ریده گرن. ئەگه ر ده لپین خه لاتی ئه وانه ده که ین که گه نده لی ئاشکرا ده که ن، ئەوا موچه ی هه موو ده سه لاته وه حزییه کانی یه کیته ی و موچه ی هه موو به رپرسه بالا کانی حکومت و یه که ئیداریه کان، له سه ر بنه مای گه نده لی و به سیستماتیک کردنی دزی و تالانیه کی ئاشکرا دارپۆژاوه. فه رموون ئه مانه باجه به رده م دادا گایه کی سه ربه خۆ عا دلانه، بزانی چه ند که سیان، پاک ده رته چن؟ دوا ی ئه وه ی تالانچیان و دزانی وه کو رۆژ دیار درانه دادا گایه کی سه ربه خۆ عا دلانه ی ئاشکرا، ئه و کاته جیگه ی

